

Versheyden bruyloft dichten ende liedekens ghedicht ende gecomponeert by versheyden gheesten

Jan Jansz. Orlers

bron

Jan Jansz. Orlers, *Versheyden bruyloft dichten ende liedekens ghedicht ende gecomponeert by versheyden gheesten*. Jan Paedts Jacobszoon, Leiden 1611

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/orle001vers01_01/colofon.php

© 2013 dbnl

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) features the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Brvylof-liedt

*INt midden van de locht heeft Jupiter een camer
 Van claren diamant ghesmeten met den hamer
 Van Mulciber zijn soon, die daer in heeft ghestelt
 Al datmen nochter tijt van Jupiter vertelt.
 Hoe dat de oude vrou de moeder aller saecken,
 Natura liet een schoon en blyde maeltijdt maecken.
 Doen t'aerderijck eerst stondt, en doen het groote velt
 Des vwerelts eerstmael vvas op sijnen grondt ghestelt.
 Het lach noch vvoest en vvilt, de soete naem van minnen
 En vvas noch niet bekend, noch niemant was van binnen
 Gheschoten van de soet en lieffelijcke smert
 Die uyt de ooghen comt gheslopen in het hert.
 Dewijle dat sy dus de clare vvijnen schoncken
 En namen in de handt, en vroyelijck uyt droncken,
 Neemt Jupiter een cool, en schildert met de handt
 Een beest, een wonderbeest, beneden aen de vvandt.
 En neemt twee pont venijns daer met de God der minnen,
 Cupido nu bestrijckt sijn doodelicke pinnen.*

*En strijckt dat aen de mondt, en lippen heel rontom,
 Aen d'ooghen boven al en vwendet om end' om.
 De Goden saghen toe, en vverden seer verslaghen,
 Sy creeghen in het sien een eersten goet behaghen,
 Tot dat een soete coorts haer in het herte quam,
 Ghecropen meer en meer, die haer den sin benam.
 Sy vwaren seer verheucht, en loeghen in haer pijnen,
 Men wist niet wat het was, men haelde medecijnen,
 Haer ader vvert ghetast, men vraechde naer het quaet,
 Men vraechde naer de sieckt, men vonter gheenen raet.
 Natura ginck terstont en liet het vverck naer trecken.
 De vverelt door en door, en ginck een volck vervvecken
 Vennijnich van ghesicht, seer wonderlijck van sin,
 Dat noch tot deser tijt heeft gans de werelt in.
 Men wist niet vvat het was, het aertrijck was vol roeren,
 De menschen waren bang, sy wouden crijch gaen voeren:
 Met cracht en met ghewelt, met yser ende vier
 Gaen jaghen wederom dat nieu gheboren dier.
 Sy wouden in gheschil met al de Goden treden,
 End' ydel laten staen haer landen ende steden.*

*Men vvasser van vervaert, men vvister gheenen raedt:
 De een die sloot sijn oogh, de ander badt ghenaedt.
 De derde riep om hulp: sy creghen soete vvonden,
 Men hiet het tovery. Tot datmen heeft ghevonden
 Een goede medecijn, de vvclck verborghen vvas,
 Wel neghen hondert iaer in Venus gulden cas,
 Een goede medecyn bekend in alle landen,
 Van soentiens t'saem ghemengt, in vvosteling' der handen,
 En lieffelijck ghesucht, in vvat omtrent den schoot,
 Dat niemant maecht in laet, en niemant doet de doot.
 Dees soete coorts is nu ghemeyn in desen tijden,
 En vvonder vvcl bekend. Ghy moet het oock belyden
 Heer Bruydegom, dit is, dit is dat soete quaet.
 Dat u doen commen heeft in desen blyden staet.
 Heer Bruydegom ghy seacht, ghy saecht de suyver stralen
 Vant' maechdelijck ghelaet, dat heeft u hert doen dwalen,
 Ghy vviert ghy vviert gans swack, de soete coorts quam in,
 En nam den vvijsen raet, betooverde den sin.
 Den brandt quam tot het hert, al de ghedachten swommen
 In midden van het vyer, men vvist niet te becommen*

*Tot hulp van dese sieckt, tot troost van dese pijn,
 Haer ongenadich hert moest eerst versadicht zijn.
 Haer aensicht is gheweest de pijnbanck van u herte,
 Haer ooghen zijn ghevveest de buelen van u smerte.
 Die hieyden uw vast aen, en met een harden bandt,
 Sy boeyden dijnen sin, sy boeyde dijn verstandt.
 Maer nu ist eens ghedaen het yser is ghebroken,
 De banden zijn ontdaen, de boyen zijn ontloken,
 Neempt desen tijt tot hulp, en om ghesont te zijn,
 Omhelst dat selve quaet, en blust daer met de pijn,
 Het heeft een groote cracht om quetsen en ghenesen,
 Het vvas al het verdriet het sal de vvellust vvesen,
 Het vvas de pijn, de smert, het sal nu zijn de lust,
 Het vvas de ongheneucht, het sal nu zijn de rust.
 Den schoone nacht comt aen, siet de vergulden Goden,
 De sterren kijcken uyt, dat zijn de gouden boden,
 Die Venus aen dy sendt, die segghen dat is tijt
 Te voorderen de saeck, te voorderen den strijdt.
 Ons vverck comt aen, vvy gaen, vvy sullen voort gaen halen
 De oorsaeck van uw coorts, de oorsaeck van uw qualen,*

*Al staet sy by haer volck omringt aen alle cant,
 Wy sullen haer nochtans dy leveren ind' handt.
 Nu ghy o lieflijck volck Ioncvrouwen vviijckt ter zijden.
 Ghy die de Bruyt bewaert, en vvilt niet met ons strijden,
 Gaet troost haer voor het lest, en gheeft den lesten soen.,,
 Het ander dat ghy laet, dat sal den Bruyd'gom doen.
 Gaet aen vrou Bruyt, gaet aen, den Bruydegom vvacht binnen,
 Gaet aen vrou Bruyt, gaet aen het soete spel der minnen,
 Gaet aen onnosel schaep, gaet aen onnosel lam,
 Den lesten tijt is hier, die noyt voor uw en quam.
 En zijt doch niet bevreest, ick ben uw borch ghebleven,
 Dat ghy in desen strijdt behouden sult uw leven,
 En vveest doch niet bevreest, het ghene datmen doet
 En is niet om het lijf, den strijdt is sonder bloet.
 En vveest doch niet bevreest: ghy sult den maechdom laten,
 Die niemant goet en doet, noch niemant en can baten,
 Het is een ydel naem den maechdom en is niet,
 Die niemant niet en tast, noch niemant niet en siet,
 Hy is noch visch noch vleesch, de vvijste van ons allen
 En vveet niet vvat hy sy. Hy can oock licht ontvallen,*

*En sluypen door de handt. En vveest dan niet vervaert.
Want die hem dus verliest, die heeft hem best bevvaert.
Heer Bruydegom ghy moet gaen minderen uw pijnen,
Heer Bruydegom ghy moet gaen nemen medecijnen,
En sweeten uyt de coorts, en sweeten uyt de pijn,
Dit anders niet en can te recht verdreven zijn.*

S. D. H. N.

Bruyd-lof-Lied,

VAn outs *d'Ithaacsche-vorst, o Bruyd'gom*, in sijn lijen
 Hadde staach tot hulp een, die hem vvel leerde strijen;
 Die hem uyt sijn verdriet, loste door hare hand,
 Dat *Syreen*, noch *Charibd'*, hem noyt hebben ontmant,
 Noch *d'Aerde-schudders-soon*, hem coste overvvinen,
 Ia dat de bracke Zee, hem noyt conde verslinnen;
 Dees *Hoochstens-dochter vvijs*, alleen haer niet en paert
 By u, maer al de *Goon*, te saem omhooch vergaert
 Verclaren daer haer cracht, om dy in als te lieven.
 Ist nu geoorloft mijn, dijn jonst te overbrieven,
 Soo roep ick overluyd, *ô Jongman* vol gheluck,
 Meer als dees *VVijse-Grieck*, die nimmer bleef in druck;
 VVant d'eeughe *Prometheus*, heeft voor dy self vercoren,
 Voor dy, dees vvaerde *Bruyd* in *Leyden* vvel gheboren
 Van *Ouders*, vvijs, vol eer, om sijn, dijn tvvede !ck.
 T'schiet niet door *Cupido*, of door *Parces* beschik,

Maer door des *Hoochsteens* vvil, die dy beyd', heeft gheropen
 Tot deese grote staet van dy vervvacht met hopen.
 Ontsteeckt in mijn dijn licht, *ô Phæb'* in mijn nu vaert,
 Dijn lieffelijck gheluyd, in mijn nu openbaert,
 Gheen *Delphoos* vvonder reen, maer claere naeckte vvoorden
 Singt voor u *Schryver* hier, niet die de *Goden* hoorden
 Als *Mars* ghevanghen lach, ind' *Hickaers* listich ned.
 Maer dat dit Lieve Paer met eeren op een bed
 Sullen schier rusten hier, om t'samen te beginnen
 Te knopen sulcken knoop, die niemant can ontbinnen;
 Alleen de *bleecke Doot*, die niemant hier en spaert,
 Dit vvenschen sy alt'zaem, die hier sitten vergaert.
 Dies climpt vant' *toppich-groen*, ghy *Sustr'en* alle neghen,
 Singt lieflick op sijn *Svvaens*., dees Lieffelicke seghen.
 Brengt *Antiopes*-Soon, u vvvel ghesnaerde *Lier*,
 Speelt op sijn *Demodoocs*, t'eynd' van dit brandend' vier
 Van dees ghesielde-een, gheen vreuchdeu vvilt versvvijghen:
 Vlie *Onvre,Haet*, en *Nijd*, maeckt plaets, laet neervvaerts stijghen

VVt t'blau' ghesterde velt, de claer stemde *Cameen*;
Gheluck, Trou; Liefd', ô Bruyd, schenck dy de *God-drie-een*
 Op dees u hoochste stach, als 't huys van vreuchden davert,
 Als ghy u Siel en Lijf, gheeft dees u staghe dravert
 Die u lang heeft vervolcht, om dit, dat hy nu crijcht,
 Als u *Hert, Sin*, en *Vvil*, al sitterende stijcht
 Binnen in s'herten hol, van die u eer gaet lieven
 Alleen om Liefd's ghenot, als ghy u bruynne dieven
 Staech loncenkde op doet, met u bepeerlde mond,>
 Daer ghy als met een schicht, sijn hert dan me doorvond.
 VVat *Amasoonsche-Vrou* vvat stoute *Enyo*
 Verlijck ick best by dy? gheen; dees sijn veel te blo,
 V daed noch hoogher climt, ick can hem niet verlijcken:
 Voorvvaer de *Myrt* die volcht u daed in alle vvijcken,
 Ghy die een manlijck hert, ghebracht hebt onder t'iuck
 Vant treckende ghebied (hy achtet voor gheluck)
 Van dijns herten begheer, dies moetmen u cracht prijsen,
 Dit roep elck over al, ja oock de *Seven VVijsen*:

VVat sal ick segghen meer, dy alle eer toecopmt,
 Verdiende *Iudith* yet, by dy sy heel verstompt,
 Sy bracht een droncken man, en ghy een nocht'ren onder.
 Gheluckich edel *Maecht* roept Steen en bloem bysonder.
 Verjaecht dees bleecke vrees, drijft vvech dees rode schaemt,
 Droocht af dees tranen heet, voorvvaer dit niet betaemt:
 V druck vverd haest verkeert, in meer dan duysent vreuchden,
 V *Yverend' eel* hert, vol crachten, en vol jeuchden
 Comt haest opt' pluymich bed, by dy met groote lust;
 Hy wenscht om dijne hulp, dees al sijn vvillen blust,
 Toont Liefds ghenot, *VrouBruyd*, vvilt nu doch vveer omarmen,
 Die u lang heeft ghevolcht, met hertzeer, en met carmen:
 T'za grijpt een moet, vat aen, de nacht belet t'ghesicht,
 D'alsiende Son, heeft nu, sijn paert en toom ghesvvicht;
Aurora root ghebloost, blijft noch in s'Hemels salen:
 Men siet noch vochte douvv, opt gras bepeerelt dalen.
 VVat sou ick segghen meer, *ô Anna vander Aar*,
 Volcht *Pyrrha*, maer verkeert, ghy hebt tot t'kint een Vaar.

En ghy, *ô Bruydègom*, vvilt uyt u setel stijghen,
 Betreet met dijnen Plant, (vvilstu veel eeren krijghen)
 De alderschoonste Saal, schoon boven *Alcinous*;
 Vlie haest by dijne *Bruyd*, hoe steeckt ghy dus vol grouvvs,
 T'betaemt gheen manlick hert, dus achtervvaerts te deysen:
 Treet aen, gaet vvel ghemoet, onnoodich ist' bepeysen;
 Zy vvacht dijn comst met angst, dus niet te rugge treet;
 T'comt heel na dijne vvil, dijn Plaets is al ghereet
 Ontbloot van Maechden blo, die stracks hebben verlaten
 Haer liefste Speel-genoot, daer sy betraant by saten;
 Zy vloden voor dijn compst, als eens op eene jacht
Dianaas Maechden de'en, als t'vvilt *Actéon* bracht
 Daer hy tot sijn verderf, sach heel naeck veel *Goddinnen*:
 Even hebben zy, oock door de dvang der Minnen
 Verlaten 'liefst en t'vvaerst, daer u hert dach en nacht
 Met errenst na verlangd, dus nu niet langher vvacht.
 O svvarte droeue Nacht, verheucht u boven maten
 De camer hoor ick op, hy is al inghelaten.

T'za neemt een hert treet aen omarmt dijn lieve *Bruyt*,
 Gaet onbevreesst by haer, dijn vierich hert ontsluyt,
 Bluscht nu haest dijn begheer, droochd haer betraende vvanghen,
 En vvilt daer tsaem met vreuchd, de soete crych aenvanghen.
 Daer elck dy sijnd' ghelijck, met beven staech na vvacht,
 So lang, den eersten storm, ten eynde is ghebracht.
 O uyr vol van gheluck, die aenschout dees vereening
 Die nu met vreuchd gheschiet, maer enden sal met vveening!
 O *Bruyd'gom*, saeyt, en poot, met *Anna vander Aar*
 In't lieflick vruchtbaer lant, van *Venus* vry van vaar.
 En ghy, *Vrou Bruyt*, vat aen, en wilt de planten gieten,
 Op dat ghy bey te-saem ghelijck'lick moecht ghenieten
 Vvat dy van t'hooch, toe compt van als tzy soet, oft zuyr?
 Verknoopt u beyde hert te-samen als een muyr.
 Ick hoop, ghy sult eer lang, dijn eyghen vrucht sien leven:
 T'welck t'eynd' is van dees staet, soo lange als wy weven
 Aen *Penelopes webb'*, twelck nimmer is gheend,
 Dan als *Erebi* kint den draet, met snijden scend.

Hier me vloghen weer heen; strax op *d'Olympe* toppen
Dees Enghels drie-mael-drie, en ginghen t'samen zoppen
Veel swerte *Nectar* soet en wit *Ambrosiam*,
So lang d'hooch gaende Son, met toom en paerden quam
In d'onghebaende plas, om haer met lust te drencken,
En dat de swerte Nacht, de bleecke Maen ging wencken
Sijnde sijn beste ooch, op dat hy so mocht sien
VVat van dit Lieve Paer, op t'bedde sou gheschien.
Ick schort mijn Sang, tis laet, beveel de rest u *Schrijver*
Die staach wat nieuw verhoopt, onsteeken zijnd' met yver.

I. I. O.

Een ander.***Op de Vijse van den 42, Psalm Davids.***

*O Ghy schoonste der Goddinnen
 Die dijn woonplaets houdt omhoog,
 Die door t'soet fenijn der minnen
 Spannet dijnes Kindes booch,
 O Goddinne die den brandt,
 Spreydt tot aen des VVeerelts candt,
 Tot des VVerelts groote palen
 Stort ghy dijne vvreede stralen.
 Die de Maechdekens doet suchten
 Met so menich droeve pijn,
 Dicwils hopen end duchten,
 Als sy overvonnen zijn;
 Als het hert droef boven maet,
 Buyten toont een blyd' ghelaet,
 Als het hert so weeck van binnen,
 Onghestadich is van sinnen;
 Dat de tranen neder dalen,
 Door de droefheyt ende vreucht,
 Als sy dincken om de qualen
 Als haer dese blijschap heucht:
 Als den douw die op het padt
 Maeckt het drooghe grafken nadt,
 Leeckende van boven neder
 In het schoone somers vveder.
 Noch een heeft voor dy ghekeeret,
 Haer onstuymich hart ghemoet,
 Noch een heeft dijn rijck verheeret,
 VWant ghyt doch al temmen moet.
 Selfs de voghels al te gaer,
 Die daer vliegghen hier en daer,
 Die daer op de tackskens springhen.
 En door dijne pijlen singhen.
 Anna schoon die bloem der bloemen
 Met haer lipkens van corael.*

Door haer aenschijns claere strael,
 Die soo menich heeft doen schroemen
 Als een roosken dat op t'velt
 Uant een maechdeken ghestelt,
 Als een roosken dat ten toone,
 Spreydet sijne roode croone.

Sy comt voor het huys ghetreden
 Sneevvit en van schaemte root;
 Sneevvit, als snee die vertreden
 Noyt en vvas op s'aerdtrijcks schoot.

Als de Maene die by nacht
 Over al verthoont haer cracht,
 Sietmen haren glans uyt steken
 By de ander vergheleken,

T'is nu tijt comt hier ghetreden
 Siet den Ionghelinck verwacht,
 Daer ghy veel om hebt ghebeden,
 Al ist' dat ghyt' nu niet acht:

Anna comt doch in ghegaen
 Dat hy dy nu mach ontfaen,
 Die ghy niet en connet haten
 VWant het mach dy toch niet baten.

Lang te toeven end' te dralen
 Is dy doch een meerder pijn,
 VVilt dan comen in de salen
 Daer ghy willecom sult sijn.

Ghy sult proeven, ende sien,
 Hoe gheluckich sijn de lien
 Die haers herten moetheyt blussen
 Op soo soet en lieflick cussen.

Ueecht die tranen die daer rollen
 Uan dijns oochskens claere glans,
 Ueecht dijn oochskens soo gheswollen,
 Ende laet eens gaen den dans.

Van dijn Maechden groot en cleyn
 Die daer volghen dijne treyn,
 En rontom dijn lichaem sweven,
 Om den Ionckman te doen beven.

VVilt ghy met bermherticheden
 Toch een weynich sijn versoet,

En verhooren de ghebeden

Die hy stort van ghans ghemoet.

Och hoe schrick'lick ende wreet

Js een Meysken dat wel weet

VVat een Jonckman heeft te lijden,

End' en can haer niet vermijden.

Maer ghy gaet ten lesten henen

Sluypend' in de camer sacht,

Als een blomken eert verdwenen

Buyten inden velde lacht.

Bruydegom sijt nu verblijt

VVant het sal haest wesen tijt,

Dat ghy met dijns Liefkens handen

Sult ontdoen sien al dijn banden.

Toortsen suldy niet doen bilcken,

Ofte keersen in de nacht,

Anna die salt' al doen glicken,

Met haer oochskens stercke cracht.

Soo ghy soeckt een Diamant,

Reyst niet wech in verre lant,

Hare Lipkens naer ghelieven

Sullen dy daer in gherieven.

Hebdy in Yvoor behaghen

Dat den Indiaen verleent,

Uan haer tanden wilt niet claghen

Sy zijn witter als men meent;

Oochskens ende Lipkens glat

VVat brengt ghy voor eenen schat

In des Ioncmans moedich herte

Lavende hem in al zijn smerte,

VVidy dan dijn smert verlichten

Bruydegom en droeve quael,

Laet uyt trecken weer de schichten

Die dy heeft ghequest eenmael,

Dat die weer den brandt uyt ghiet,

Die dy bracht in dit verdriet,

Comt bijt vyer om weer te wesen,

Als te vooren ghans ghenesen,

Die hier nu niet hebt verloren

VVilt wat van de deure gaen;

VWant den Bruyd'gom heeft ghesworen
Datter gheen sal maecht uyt gaen.

En dit werck sal wel gheschien,
Tusschen dees twee jonghe lien,
Sonder hulp sal hijt' uyt voeren
Diet' heeft derven eerst aenroeren.

Maer ghy dochter schoon der schoone
Die nu moeder haest sijn sult,
Uoor een maechdelicke croone
Die den tijt nu heeft vervult;

Sal hy u veel maechden haest,
Soo ghy niet en sijt verbaest
Ende jonghe dochters gheven,
Die dy dicht aen sullen cleven,

Ende dy soo veel verblyden
Als sy loopen hier en daer,
Iuychen lacchen en dijn pijn
Laven, als ghy soo veel paer

Rontom dijne witte borst,
Sult sien leschen haren dorst,
Dijnen hals met vreucht omringhen,
Ende voor dijn aenschijn springhen.

Suldy dan noch eenmael vraeghen
Nae dijn maechdom ô Vrou Bruydt?
Suldy dan noch sorghe draeghen
Om te ghaen te camer uyt?

Neen neen neen maer ghy sult sien,
Dat dijn oochskens die de lien
Nu in dy alleene prijsen
Sullen in dijn kinders wijsen,

Och hoe sal dijn hert dan springhen
Uan veel vreuchden overtast,
Als ghy dinckt om dese dinghen
Buyten alle sorgh' en last:

Dat can dy doch een alleen,
Gheven, ende anders gheen,
Die ghy nu noch soeckt t'ontloopen,
End' met beden uyt te coopen,

Maer ick sie de meyskens willen
Alle sijn in dese staet,

*Datmen haer niet can ghestillen,
 Alst naer hare wille gaet,
 Siet ghy maer ô Ionckman dan
 Dat sy ghans niet claeghen can
 Sonder ook naer haer te beyden
 Vilt haer rechten en bescheyden.*

D. H. G.

Bruylof-Ghedicht.

GHy die met uwe toorts, en uw' vergulde schichten
 De locht, de aerd', de zee voor u alleen doet swichten,
 Cupido soete God, die uwen setel houdt
 In eenen Hemel schoon van ooghkens opgeboudt,
 En kaecxkens van yvoor, daar op men licht siet leven
 Een vermillette bloos, en lieffelijcken sweven:
 Die met den soeten dauw, die op de lipkens drijft
 Van uwe borghery, ons' drooghe ziel gherijft,
 Daer me ghy ons ghemoet vervult aen alle zijden,
 Soo dat wy selfs de Goo'n haer Nectar niet benijden,
 Cupido machtich God, k'beken ick heb misdaen,
 Vergheeft my mijne schult, dat met een valsche waen

Ick dus lang heb gemeent, dat de vruecht gingt menghen
 Met tienmael meerder smert, en dat ghy ons ginck brenghen
 Niet anders dan verdriet in onse jonge jeucht.
 Neen t'is der menschen aert, dien altijd beter heucht
 Het quaet al wel het goet dat van haer is ontfanghen.
 Nu sie ick eerst te recht, dat men een steegh verlanghen,
 En met een soeten hoop het bitter wert verteert,
 En heelend' al voortaan in soeticheyt verkeert.
 Nu sie ick eerst te recht, dat een die mint te deghen,
 En aenstaet dach op dach, can brenghen noch te weggen
 Met dienst, en met verdienst, en smeecken even seer
 Een uytcomst van zijn min gheheel nae sijn begheer.
 Heer Bruydegom hier van cont ghy ons best ghetuyghen,
 Wiens onvertsaecht ghemoet Cupido heeft gaen buyghen,
 En onder t'jock ghebracht van sijne soet ghewelt:
 Ghy voelden u gheraect ghy voelden u ontstelt,
 Ghy voelden grooten last in uwen hert van binnen.
 Daer lagh een sware sorgh in uw' verwerde sinnen,
 Die van een soeten hoop allengskens wiert vermant.
 Ghy voelden u ghequest, ghy voelden eenen brant,
 Maer hebtse wel gheleert sachtsinnich te verdraghen;
 De hoop van rechten hulp versachten al uw' plaghen.
 O wel bedachten raet! alst immers wesen most,
 Dat ghy de liefde doe soo wel ontmoeten cost.

Dees' God hoe wel hy toont een soet en lieflijck wesen,
 En schijnt een' kindt te zijn, dat niemant hoort te vresen:
 Hoe wel hy met zijn oogh, en lodderlijck ghesicht
 Niet anders ons en dreycht dan eenen gulden schicht,
 Hy toont nochtans te met, dat sijne groote crachten,
 Hoe wel sy schijnen soet, niet licht en zijn te achten,
 Waneermen sijn ghewelt te seer wil wederstaen:
 Hy temt den hemel heel, en s'werelts ronde baen,
 Hy doet dat selfs Iupijn sijn blixem gaet vertreden,
 Daer med' hy davren doet de landen ende steden.
 Hy heeft den wreeden Mars doen werpen aen een cant
 Sijn root bebloede swaerdt, en uyt Neptuni hant,
 Voor wiens verwoede cracht het aertrijck staet te beven,
 Heeft sy sijn natte vorck soo menichmael verdreven.
 Hy ist die menich mensch doet loopen langens t'lant
 Berooft van sin, en wit, berooft van haer verstant,
 En met een groot ghetier vast suchten ende stenen.
 Dan doch sijn meeste macht die moet hy gaen ontlennen
 Van t'maechdelick gheslacht, haer oogskens, die soo schoon
 In hare fier ghelaet staen lieffelijck ten toon,
 Zijn maer sijn boghen slechts, daer uyt hy gaet bestrijden
 Ons' sin, en ons' ghemoet met loncxkens van ter zijdn,
 Die voor zijn pijlen hy op onse herten spreyt:
 Sijn stricken die hy heeft, en netten zijn ghebreyt

Van t' hayr dat om haer hoofd soo soetiens gaet berijen
 Door tsijden vlechtsnoer schoon haer wangskens van ter zijen:
 Soo dat hy deylen moet met haer sijn meesten eer.
 Ghy zijt Heer Bruyd'gom oock alsoo ghevelt ter neer
 Van eenen machtich God bereyt met stercke banden,
 Met pijlen aen sijn sijd', en fackels in sijn handen.
 Een God selfs wel versien met wapens nae sijn wensch
 Heeft u verwonnen dus een wanckelbarich mensch,
 Wiens borst niet was bedeckt met wapens of met schelpen:
 En boven alles noch soo quam hem om te helpen
 Dees maghet die u nu soo dapper heeft vermandt,
 En vuert dat yder siet, uw' leven in haer handt.
 Dat vriendelijck ghelaet, die overzijdsche loncken
 Die hebben u ghemoet en sinnen gaen ontfoncken.
 (Eylaes!) wat soudt ghy doen? sy bracht u in de rou,
 T'was reden dat sy u dan weer ghenesen sou.
 Ghy ginght haer fier ghelaet, en sinnen doe bestrijden
 Met uwe trouwe dienst, met nedricheye en lijden,
 Met suchten en gheweene, en bidden oock om loon
 Voor al u lijden swaer, en diensten even schoon.
 (Eylaes!) wat sou sy doen? sy voelden in haer sinnen
 Een even stercken brant, een even heftich minnen,
 Noch wou sy't wederstaen, tot dat de wreede gloet
 Den lang verholen min haer oock belijden doet.

Wat isser beter raet, d'een is ghequest van d'ander,
 Dan dat u te ghelijck ghenesen gaen malcander?
 Gaet aen gheluckich paer, dit is de rechte nacht
 Die van u langhen tijt soo heftich is verwacht.
 Nu sult ghy al uw' vreucht te vollen eens ghenieten,
 T'veranderen van uw' staet en sal u niet verdrieten,
 Wanneer ghy eens sult sien, dat rontsom uwe lijf
 Vw' cleyne kinderen teer met eenen soet ghekijf,
 En aenghenam gheraes vast spelen om uw' ooren
 Als ghy de namen soet van Taet en Mem sult hooren,
 Van al die soete schaer: Doch soet toch eens om hooch
 De sterren comen uyt die met een stom vertooch
 V segghen tijt te zijn dat gy u moet gaen spoeden.
 Dies ghy, o lieflijck volck, die nu de Bruyt gaet hoeden,
 Ioncvrouwen staet Wat op, gheeft haer den lesten soen,
 Het ander dat ghy laet, dat sal den Bruyd'gom doen.
 Heer Bruyd'gom nu wel aen, en wilt niet langher dralen:
 Nu ist de rechte tijt, dat ghy van haer sult halen,
 Tot loon van al uw' pijn, tot loon van uw' verdriet,
 Uw' lang verwachte vreucht: dits u besolding siet,
 Van al het gheen dat ghy te voren hebt gheleden.
 Wat doet ghy hier te staen? gaet haer wat naerder treden,
 En cust den blancken hals, en cust die lipkens schoon,
 Daer in wel eer uw' hert ghevanghen lach ten toon.

Gaet u aen d'ooghkens nu, daer door ghy waert ontsteken,
 Met cuskens straf en soet te deghen eenskens wreken,
 En tusschen elcken cus, soo mengt aen alle cant
 Vw' suchten en ghesteen van vreuchden overmant.
 De rest behoef ick u Heer Bruyd'gom niet te leeren.
 Vrou Bruyt en wilt u nu niet langher toch verweeren
 Gaet vrolick voort Vrou Bruyt, alst immers wesen moet
 Soo quelt u niet soo seer, maer scheidt een goeden moet,
 Want teghen dese strijdt moet ghy u wat vervromen:
 En gy en hebt oock niet den quaetsten coop becomen,
 Want om uw' maechdom slechts coopt ghy een heele man
 Die van een maecht alleen veel maechden maecken can.
 Vaert wel gheluckich paer, en alst u gaet naer wenschen,
 So dencke eens in uw' sin op ons noch arme menschen,
 En wenst, en wenst ons toe in uw' blijgeestich hert,
 Dat wy oock sulcken eynd' vercryghen van ons smert.

Marcesse nescia LAVRVS.

Cupido Spreeckt.

*Van vlieghe ben ick moed', ick moet my hier wat rusten
 Hier in dees velden groen, wie sou sich niet verlusten,
 Aensiede dees Landou, verciert met groen weyden,
 En wateren visscherijck, die haer seer wijt verpreyden,
 Maer boven al dees stadt, in welck dat zijn vergaert,
 Dochters aen wiens schoonheyt natuer niet heeft ghespaert,
 T'sa langh ghenoech gherust, ick moet my weer op maken,
 Tot mijn ghewoonlijck werck, maer hoe sal ick gheraken,
 Tot een bequame plaets, daer ick met dees twee pylen,
 Mijn crachten thoonen can, dit seggend' heeft met ylen,
 Sijn koker op ghedaen, sijn booch in d'hant ghenomen,
 Als hy dus stont ghereet, sach hy van verren comen,
 Veel jonghe Dochters schoon, veel Iongmans deur de weyden,
 Die haer met snaren spel, vermaeckten in vermeyden,
 Hy heeft terstont sijn ooch, op een Ionck paer gheslaghen,
 Een paer dat vriendelijck, malcanderen aensaghen,
 Hier heb ick seyde' hy nu, al lachende ghevonden,
 Daer ick na heb ghewenst, dit paer moet ick doorwonden,*

*Hey lustich toont u macht, ghy hebt vvel connen temmen,
 Leandrum door u cracht, dat hy door Zee moest swemmen,
 Ghy hebt oock met u pijl, den helschen Godt gheraect,
 Dat hy Proserpinam haer moeder heeft ontschaect,
 Hoe vaeck heeft Iupiter, dijn crachten oock beproeft,
 En d'ander Goden me, vvat ist dat ghy nu toeft.*

*Als hy dat had gheseyt, spand' hy terstont zijn booch,
 En schoot een pijl seer stijff, die stil end' heymelijck vlooch,
 Voort in des Ionghmans hert, het vyer heeft hem bevanghen,
 Soo dat hem gans de spraeck, end' verwe zijn ontganghen.
 Die pen viel uyt zijn handt, daer met hy lieflijck speelde,
 Dat snaren spel hield op, veel dinghen hy inbeelde,
 Nu docht hem vvas hy blindt, dan docht hem vvas hy stom,
 Nu docht hem vvas hy cranck, eyndelijck keerd hy hem om,
 Hy sach onder den hoop zijn Catharina staen,
 Hy prees haer boven al, hy sach haer ooghen aen.
 Doen sprach hy in sicch selfs, Cupido spaert u schichten,
 Dees ooghen vvonden my, die als twee sterren lichten,
 Dees ooghen vvonden my, daer toe t'lieflijck gheclanck,
 Van haer keel overwint, der Musen soet ghesanck,*

*O liefelijck ghesicht, o liefelijcke vvanghen,
 Hoe ben ick dus verblind, hoe is mijn hert bevanghen,
 My dunckt dat Venus selfs, in menschelijcken schijn,
 Verandert voor my staet, vwie soudet anders zijn,
 Een mensch? ick loove niet, dat m'oyt een heeft ghekent,
 Die soo schoon vvas begaeft, als men hier siet present.*

*Als nu Cupido sach, Mathias hert met brant
 Ontsteken, heeft hy flucs, sijn booch op nieuws ghespant,
 Deurschoot Cathrinam me, dees branden oock terstont.
 Haer aensicht vverde bleeck, als die niet vvas ghesont.*

*Dus vvas dat soete paer, gheknoopt door langhe tijden,
 Met Venus banden sterck, (vvie soudse connen myden?)
 Tot dat sy na veel cruys, na lyden ende pijn,
 Ghecreghen hebben beyd', van Venus Medecijn,
 Belovende malcaer, op dat sy mochte blusschen,
 Des liefden vierich brandt. Cupido daerentusschen,
 Is na des Hemels troon, seer snelijck opghevloghen,
 Hy riep Apollinem, end' hielt hem daer voor ooghen,
 Hoe dat Mathijs van Foort, al haest sijn Bruyd soud trouwen,
 Tot Leeuvvard seyde hy oock, sal men de Bruyloft houwen,*

*Stelt daer u const te vverk, eerst roept u Susters t'samen,
 Daer sy vergadert sijn, in laetse daer by namen,
 T'geselschap met een liedt, (dit is al mijn begheeren)
 Maer boven al de Bruydt, en Bruydegom vereeren,
 Apollo is terstont, na Helicon ghedaelt,
 Daer hy de Musen vondt, sy hebben hem onthaelt,
 Sy vraechden hen terstondt, vvaerom dat hy soo ras
 Boven uyt s'hemels throon, tot haer ghecomen vvas,
 Als hy t'haer had verclaert, elck een hem prepareerde,
 Tot dese groote feest, elck een vast laboreerde,
 Als elck een vvas ghereet, is Phaebus inghetreden,
 En heeft met soet gheluyt ghesproken dese reden.*

Apollo Spreeckt.

*Geluck en vreed, die hier ter steed, t'saem zijn gheseten,
 Wensch ick u vry, met herten bly, sonder vermeten,
 V al verheucht, in eer en deucht, vvilt u verblijden,
 Schout swaer verdriet, in droefhey vliet, set cruys besijden,
 Bruyckt spijs en dranck, met loff en danck, drinckt groote roomers,
 Ghevolt met vvijn, op dit termijn, sidt niet als dromers,*

*Welck slapen ras, als sy een glas, hebben ghedroncken,
 Ghy hebt daer nu, Vrijsters by u, en vvilt niet proncken,
 Maer die aenveert, en cortiseert, t'can alle daghen,
 Gheen Bruyloft zijn, dus drinckt de wijn, en vvilt niet vraghen,
 Ist al een vuyr, en vveest niet stuyr, laet u niet binden,
 Aen een glas bier, maer meackt goed cier, cont ghy niet vinden,
 Dat ghy begheert, vraecht na den vveert, men salt u gheven.
 Dees nacht verslijt, met herten blijft, weest sonder sneven,
 Hey Bruydegom siet doch eens om, aensiet u gasten,
 Hoe lustich sy van herten bly, nae't eten tasten,
 Dit is den dach, dit ist ghelacht, daer ghy te voren,
 Hebt na ghewacht, dit is den nacht, (wilt hier na hooren,)
 Daer ghy ten minst, hebt na ghewinst, wilt vreucht voortbringhen,
 Comt Susters al, met blyd' gheschal, en wilt nu singhen,
 Een liet eerbaer, ghy syt voorwaer, daer in vervaren,
 Begint met ijl, ick sal ter wijl, spelen op snaren.*

Calliope,***Het eerste Liedt: Op de Wijse.***

Mijn ooghskens weenen, &c.

*GHeluck u allen, voorspoet en vrede,
Die hier versamelen tot desen feest,
Die hier versamelen op dese stede,
Om bruyloft t'houden met blyden gheest,*

*Wilt vrolijk wesen laet droefhey varen,
Handelt van vreuchde niet van verdriet,
Singt nieuwe lieden en speelt op snaren,
T'is t'uwen besten, al wat ghy siet.*

*Lust u ghesoden, lust u gebraden,
Lust u te drincken, tsy bier ofte wijn,
Oft lust u taerten, oft lust u vladen,
Men salt u langhen, wilt vrolijck zijn.*

*Brydgom een beker moet gy uyt drincken,
Laet die om wandelen by man en vrou,
Oft hebt ghy hoornen laet die vol schincken,
Laet u dan helpen u bruyt ghetrou.*

Clio,***Het anderde liedt: Op de wijse,***

O maghet schoon mijn lief, &c.

*Verheucht u al iubileert,
Verdrijft droefhey, wilt u verblyden,
Vrou Bruyt die ghy langh hebt begheert,
Die u gebracht heeft in veel lyden,
Die hebt ghy nu by uwer syden,
Bevanghen gans met uwer min,
Dit ist dat ghy op ander tyden,
Soo vaeck ghewunscht hebt in u sin.*

*Al hebt ghy eerst wat teghenspoet
Gheleden, tsal nu beter wesen,
Al hebt ghy eerst deur minnen gloet
Ghebrant, dat sal hy u mitsdesen
Wtblusschen end' sal u ghenesen,
Vant vyer dat u soo seer versmacht,
T'is gheen perijckel en wilt niet vresen,
Ghy sult weten desen nacht.*

*Voorwaer ghy zijt gheluckichlijck.
Dat God u een man heeft ghegheven,
Die in cloeckheit seer wijselijck,
Te boven gaet end' in zijn leven*

*Gansch gheen oncuysheyt heeft bedreven,
Bemint hem soo salt u wel gaen,
Hy sal u oock in liefd' aencleven,
Adieu hier meed' heb ick ghedaen.*

Thalia.

Het derde Liedt: Op de Wijse.

Vluchtighe Nymphe.

*BRuydegom ghy sijt eere weerd,
Dat ghy sulck een hebt begheert,
Die u lyden,
Kan verblijden,
Die der minnen brandt uytblust,
Als ghy in haer armen rust.
Minnelijck is sy van aenschijn,
Blinckend' als de Sonne schijn,
Fray van leden,
Soet in reden,
Twist tweedracht heeft sy ghemijdt,
Deucht bemint tot allen tijdt.
Liefelijck is sy t'aller stontd,
Fray van wanghen, roortvan mondt,
Goed' manieren,
Haer verciere,
In reyne liefd' haer doch aencleeft
Soo lang als ghy op aerden leeft.*

Euterpe.

Het vierde Liedt: Op de Wijse,

Aenhoort mijn geclach o bloyende jeucht.

*Niet isser dat Godt geschapen heeft,
Al vvat hy 't leven op aerden geeft,
Dat sich niet vergaert,
End' tsamen paert,
De wijl het leeft.
Aensiet de Leeu een gryselijck dier,
Aensiet de duyven seer goedertier.
Die sich by een
Voeghen int ghemeen,
Na haer manier.
Dus Bruyd'gom men u prijzen moet,
Dat ghy getrouwt hebt een Ioncvrou vroet,*

Cathrina Knijf,
Tot ũ echt Ionckvrijf,
In deũchden goedt.
Hoũdt beyd' in eer den echten staet,
Bemindt de vrede, en vliedt het qũaet
Looft Godt den Heer,

*Gheeft hem de eer,
Van dees vveldaet.*

Erato.

T'vijfde Liedt: Op de Wyse.

Mijn ziel maeckt groot den Heer.

*GHeluckich is voorwaer,
Die man die openbaer,
Wandelt na Godts behaghen,
Godt sal hem gade slaen,
End' vryen hem voortaan,
Van der boosen aenslaghen.
Hy sal hem voor het quaet.
Bewaren vroeck en spaet,
Die na sijn weggen leven,
Daerom vreest Godt met spoet,
Hy sal in overvloet,
Rijcklijck sijn seggen gheven.
Als een wijnstock vruchtbaer,
Sijn vruchten alle jaer,
Gheeft in bequame tyden,
Soo sal u huysvrou zijn,
En sal u kindren fijn,
Voortbrenggen met verblyden.
End' oft u eenich quaet
Aenquam, wilt metter daet,
Daerom niet zijn verslaghen,
Want Godt hier door probeert,
Die hy lief heeft end' weert,
Dus wilt zijn woord na jaghen.*

Polymnia.

Dat seste Liedt: Op de Wyse,

Van Galiarde Franciscus.

*GHelijcken eenen bloem, die liefelijck staet,
Des somers in het velt,
Na weynighen tijt seer haest vergaet,
Door s'winters cracht ghevelt,
Ghelijcken een borl die eerst wat schijnt,
Op t'water haestelijck tot niet verdwijnt.
D'onstadighe liefd' end' haestighe brant
Sal alsoo haest vergaen,*

*Maer eeuwichlijck sal de stadighe bant
Des reyne liefde staen,
Ia alsoo duyren duechdelijck,
Soo lang ghy levende zijt opt aertrijck.
Dus Bruydegom wilt aenhanghen altijd,
V Bruyt met liefde reen,
God gheve dat ghy een vader zijt,*

*Van een Mathysken cleen,
Al Luna (Laet dit beyd' zijn u hoop)
Volbracht heeft neghenmael haer snelle loop.*

Melpomene.

Dat sevenste Liedt: Op de Wyse.

Schoon lief wilt my troost gheven.

TIs noch gheen tijt van scheidyden
Men moet noch langher beyden,
Die Bruydt is noch present,
Tspul sal noch eerst beginnen,
Apollo slacht met sinnen,
Op snaren diligent.
Elck een sedt hem aen't springhen,
Om vreuchde voort te bringhen,
T'is noch gheen tijt van gaen,
Die Bruydt moet eerst besyden
Dus wilt u doch verblyden
Elck maeck hem op de baen.
Comt *Hymen* blijdt van gheeste
Spoet u tot dese feeste,
Haest u niet lang en toeft,
Verlicht der gasten herten
Van droefheyten en van smerten,
Laet niemant zijn bedroeft.

Terpsichore,

Dat achste Liedt: Op de Wyse,

Schoon Ioncheercken hups en trouwen.

VRYERS.
*COMt ter baen elck toon sijn crachten,
Grijpt de Bruyt elck houd vast aen,*

VRYSTERS.
*Bruydegom ghy moet noch wat wachten
VWy laten de bruyt niet gaen,*

VRYERS.
Ghy moet nochtans op het lest,

VRYSTERS.

T'sal niet zijn doet vry u best,

VRYERS.

Treect met cracht

VRYSTERS.

Bruyckt u macht,

T'sal u missen,

Daer ghy langh na hebt ghewacht.

VRYERS.

Treect by handen treect by mouwen,

Bruydegom tis al haest u tijt,

VRYSTERS.

Vryers ghy sult daer aen flouwen,

Vÿ zijn noch de Bruyt niet quijt,

BRVYDEGOM.

Lustich t'sal haest zijn ghedaen,

VRYERS.

Ia ja sy is al ghevaen,

BRVYDT.

My is bang,

VRYERS.

T'sal eer lang,

Beter wesen,

Als ghy zijt uyt dit ghedrang.

BRVYDT.

Och en wilt my niet ontleden

K'weet niet wat wat my nakend' is,

VRYSTERS.

Vilt niet schryen zijt te vreden

Mennich daer na hakend' is,

BRVYDT.

Maer ick hebt noyt ondersocht,

VRYSTERS.

T'most te vooren zijn bedocht,

BRVYDT.

Gheeft my raedt,

VRYSTERS.

T'is te laet,

T'can niet helpen,

BRVYDT.

Blyft by my van hier niet gaet.

VRYSTERS.

Neen wat soud u Bruydgom segghen,

Om dees nacht ist al ghedaen,

BRVYDT.

Sal een vreemdb' man by my legghen

Dat en dorf ick niet bestaen,

VRYSTERS.

Met een nacht zijt ghyt ghewent,

BRVYDT.

Maer hy is my onbekent,

VRYSTERS.

T'is wel waer,

BRVYDT.

T'valt my swaer,

VRYSTERS.

T'zijn gheen saken,

Die u brenghen in ghevaer,

Maer siet een de deur is open

T'is vergeefs dat ghy begheert,

VRYERS.

Bruydegom waer zijt ghy ghelooopen,

Sijt ghy nu int lest verveert,

BRVYDEGOM.

Neen voorwaer nu ist mijn tijt,

Toont dat ghy gheen leerkint zijt

VRYERS,

Nu ghenacht

Rust ghy sacht

In die armen

Daer ghy lang na hebt ghewacht.

Vrania.

Het leste Liedt: Op de wijze,

Vluchtighe Nymphe.

*L*Anghenouch hebt ghy hier belet,
 Bruydegom wil en zijn opset,
 Met u kijken
 Wilt nu wijcken,
 Maeckt u al ter cameren uyt,
 En de deur wel vast toe sluyt.

Bruydegom dit is nu de nacht
 Daer ghy langh na hebt ghewacht,
 T'sal nu lucken,
 Ghy sult plucken,
 T'roosken dat seer delicaet
 Bloeyt en is noch onbeschaet,

Laet vooral de wortel staen,
 Anders salt al heel uyt gaen,
 En verdwijnen,
 Tot u pijnen,
 Bruydegom (zijt hier om niet quaet)
 Pluck het roosken maer met maet.

Bruydegom coelt nu uwen brandt,
 Met u liefken in de want,
 Wilt u warmen,
 In haer armen,
 T'ander t'welck niet dient gheseyt,
 Wilt oock bruycken met bescheyt.

Blydelijck dancken wy u voort,
 Dat ghy t'singhen onghestoort,
 Niet veracht hebt,
 Noch belacht hebt,
 T'is wel plompelick hout voor goet,
 Siet gheen cunst aen, maer ghemoet.

[Dit is der Musen sanck, dus heb ickt op gheschreven]

*Dit is der Musen sanck, dus heb ickt opgheschreven,
 Soot niet wel is ghemaect, soo vvilt het my vergheven,
 T'is niet der Musen schult, maer mijns, tis my ontvallen,
 Aenneempt dit werck in danck, dat bid ick van u allen,
 End' op dat ick oock vvinsch, Bruyd'gom en Bruyt verheven,
 Soo vvinsch ick u voor eerst een lanck voorspoedig leven,
 Op dat ghy aen u disch, kints kinderen moecht vergaren,
 Van twist tweedracht, discoort, moet u God oock bewaren,
 Godt gheef u gheen armoet noch ooc rijckdomme veel,
 Want armoet maect gekijf, bedroeft den mensch gheheel,
 Rijckdom maect gulsicheyt, dus moet ghy tusschen beyden
 In dit bedroefde dal u leven matich leyden,
 Godt gheef u beyd' de tijt, die Nestor heeft ghehad,
 Op dat ghy beyd' te gaer, u leven zijnde sadt,
 Wt dees bedroefde werlt, na swaricheyt end' lyden
 By Godt u eeuwichlijck te samen moecht verblyden.*

FINIS.

Bruylof-Ghedicht.

*DEn troon des vvaren Godts is boven alle troonen,
 Ver' boven al het gheen ons gaet in d'ooghe toonen:
 Als Maen, Mercurius, Venus en Sonne jent,
 Mars, Iupiter, Satur, oft cierlijck firmament.
 Daer is een stadt vvaer van de mueren zijn robijnen,
 De poorten peerlen schoon, die heerelijcken schijnen,
 De straten langh en breet, zijn fijn gheloutert gout,
 Hier in is s'heeren throon van diamant ghebout.
 Daer onsen Godt op sadt, vviens Goddelijck aensichte
 Soo Godlijck blinckend' is, dat Gout, diamant lichte,
 En d'allichtende Son men daer by lijcken mach,
 Ghelijck een duyster nacht by eenen claren dach.
 Doen daer een Enghel quam, wiens ampt maer is ghemeenlijck,
 Op Magistraten vroet te nemen acht alleenlijck,
 Die voor al op zijn knien ghepresen heeft den heer,
 Van zijn barmherticheyt, zijn vvesen, macht en eer,
 En daer nae sprack, mijn Godt nae dat ick heb veur vloghen
 Al (volghens dijnen last) ben ick laest doorghetoghen,*

*Die landen die aen een door eetbondt zijn gheschaect,
 En vry van t'spaensche Iock door u ghena gheraect.
 Daer in een stadt die eerst om sien den Spangiaert brilde.
 Een Borghermeester is, die hoe ongeern hy wilde,
 D'alwechruckende doot seer hertelijck heeft bedruckt,
 En zijns lijfs vruchten cleyn, en vveerde vrouw ontruckt.
 Hy trouw deed' trouw zijn best, om t'lieve vvijf te houwen,
 Door medecynen const, door trouwe hulp der vrouwen,
 Door deuchtsaem vvoorden troost, door dadich liefden daet,
 Sijn hert vvas selfs voor haer, hadt haer doen moghen baet.
 Maer neen t'was al vergeefs zy moesten hen bereyden,
 Tot A dieu voor het lest, en tot het bitter scheyden,
 Het vvelck gheleden is al over t'derde jaer,
 Soo lang is hy gevveest een treurigh vvewenaer:
 Nadien 't niet goet en is den mensch te zijn alleene,
 Bescickt hem (hy ist vveerd) om paeren vveerom eene,
 Ghelijck ick eene ken, een Maecht die suyver leeft,
 Van achtbaer rijck gheslacht. Die selfs tot vader heeft,
 Den Burghermeester vroom, van die stadt die doen rollen
 Van berghe brave kan veel trotsche Spaensche bollen.*

*Dit Burghermeesters kint, maectt Burghermeester Bruyt,
 Ghy zijt doch die hier eerst sulck huwelijcken sluyt.
 Den Enghel swijcht, Godt, spreect, met Goddelijcke vvoorden
 Dees twee zijn een, ick vvilt. Dit alle d'Englen hoorden,
 Waer van daer vvaren twee (niet van de slechtste) reet,
 Om voeren uyt Godts vvil, met vlytich goet bescheet,
 Die beyde dan gelijck hun vleughelen open spanden,
 Die vvitter zijn dan snee, verciert met gulden randen.
 En om te maken vlucht gelijck t'reen twee drie treen,
 En soo snel snel, om snelst, seer snelleijck vliegen heen.
 D'een na frontier en mondt der Maes zijn reysen helde,
 En d'ander na den mont en frontier van de Schelde.
 De Maecht, de suyper Maecht, t'cieraet der maechden cuys,
 T'cieraet der gantsche stadt, t'cieraet van Pierlings huys.
 In haere camer sliet, met toeghesloten deure,
 Doen d'een van dese twee (ken vveet door vvat cleen scheure)
 Daer quam gheslopen in, ghelijck een snelle vvint,
 En van een zijden beurs een zijden snoer ontwint.
 Neemt daer vvat uyt en maect, met haest twee of drie stipkens,
 (Daer vier en ijs in scheen) op haer carmozijn lipkens,*

Die sy met d'asem in soo slapend' heeft ghehaelt,
 En zijn tot inde maech om teeren neer ghedaelt.
 Waer van de cracht doordrong haer vvel gemaecte leden,
 Haer seeuwen, beenen, merch, den damp gaet opwaerts treden,
 En d'hersenen beheert, in t'eelste van het bloet,
 In t'diepste hol van t'hert, croop in dit crachtich goet,
 S'onspringht en spreeckt. *helas! mijn lijf is vol van smerte,*
Een bevend' heete quael, staech pijnicht my mijn herte.
Mijn bloet is heel ontstelt, onsoeten slaep die my
Mijn gheest en en hoeft vervolt met dese fanstasy!
 De Maecht die eertijds plach met haere ghesellinnen,
 Door lachen, vvand'len, praet, vermaken vvat haer sinnen.
Soeckt niet dan eenicheyt, is peynsich, treurt, gaet crom,
Verbleect, en sucht, en claecht, en sy vveet niet vvaerom.
 Den tooren van haer stadt dunckt haer den Brielschen tooren,
 Te vvesen, en de Schelt de Maes, en Brabant Vooren,
En vvijl op vvijl voor haer verschijnt van hem figuer,
Die d'oorsaeck is en t'eyndt sal zijn van haer ghetreur.
 De vvelcken besich sadt, in zijn comptoor en telde
 S'lants ghelt , hier hoopen gouts, en daer de silvre stelde.

*Hier schrijft hy dit te boeck, en dat daer vveer casseert,
 En dees' verobligheert, en ghenen vveer quijteert.
 Als d'ander daer in vliecht, en door een gouden hooren,
 Met hemels soet gheluyt hem soetkens tuyt' in d'ooren,
 De deucht, verstandt, gheslacht, van dees Cornelia,
 Waer op hy stracx verliefte, en vvenscht om haer ghena.
 Het ghelt, den boeck, comptoor, van meester vvordt verlaten,
 Cornelia Pierlings ist al, in al zijn praten.
 Die vvel als t'hoofd der stadt, en Leenman van het landt,
 Regeerd', ontfanght nu vvet, en dient zijn min en brandt.
 Den slaep en doet niet meer zijn soeten arbeydt slapen,
 Hy can in spijs noch dranck gheen smaecklijck smaecken rapen.
 Nu climt de Son en brandt op middach, dan neergaet,
 Maer zijne liefd' altijd, in haeren middach staet,
 Hy denckt. Hoe sal ick best mijn meeningh openbaren?
 Aen mijn Meesters' en Vrou om haest met haer te paren?
 Sulcx door mijn selfs te doen en is gansch niet gheraen,
 Want cuysche liefd' is stom. Mijn vrienden moeten gaen.
 Ghy volck! Ey statich volck! Ey volck seer cloeck van gheeste!
 Die (vveerdich) vvordt ghebruyckt, om maken deese feeste!*

*Spaert vvoorden die meer soet en en cierlijck zijn dan vvaer,
 Noch ringhen, bagghen, gout, en schenckt om vvinnen haer.
 Maer recht, oprecht ront uyt, gaet trouwlijck tusschen beyden,
 Elcx hert tot anders vvil heeft Godt al doen bereyden,
 Brenght ghy hun slechts by een, en seght dan handt in handt,
 En door hun vvillich Ia, bindt vast den trouwen bandt.
 O bandt! o gulden bandt! twee herten ghy ontbindet,
 Van druck, en vveer met vreucht in cuysche liefde bindet.
 Ghy maeckt dees vrye luy van hunnen vrydom quijt,
 En sulck onvryheyt vveer hun voor t'onvryen vryt.
 Ghy maeckt dat vvy d'een Bruyt en d'ander Bruygom nommen,
 En dat dit achtbaer volck ter feest hier is ghekommen,
 En dat nu handt aen handt de jeucht vlecht eenen crans,
 En dat soet spel en sangh hier stiert den ronden dans.*

VRYSTERS.

HOe lieffelijck ist in eeren
 Met eendracht te zijn vergaert?
 Hoe lieffelijck ist in eeren
 Twee te sien soo wel ghepaert?
 Och oft elck van ons mocht beuren
 Soo ghepaert te zijn bekent,
 Ons vreesen, peynsen, en treuren,
 Sou' dan na wensch nemen ent.

VRYERS.

Och oft elck van ons mocht lucken
 Soo met eer versaemt te zijn:
 Och of elck van ons mocht plucken
 Soo cierlijcken roose fijn,
 Als is ons vrou Bruyt vol deuchden
 Soo waer al ons loopen uyt,
 En wy ghenoten duyst vreuchdeu
 Hadden wy elck soo een Bruyt.

VRYSTERS.

Dan begonnen wy te leven,
 Hadt ons Godt met een versaemt:
 Als ons Heer Bruygom verheven,
 Die met eeren wordt ghenaeamt.
 Elck van ons had zijnen wensche,
 Mocht sy haer leven gaen om,
 Met soo goet imborstich mensche,
 Als is ons Heer Bruydegom.

VRYERS.

Ons vrou Bruyts suyver lichame,
 Ist t'beelt van haer suyver hert,
 Och of ons t'gheluck toe quame
 Dat elck soo een beschickt wert:
 Siet *Gracikens* schijnen spelen,
 Op haer wangskens, ooch en mont.
 Och of elck van ons soo Elen
 Bruyt had en soo foet van gront.

VRYERS en VRYSTERS.

Die met veele woorden vierich
 Oft met dichten fray ghebout,
 Meent te cieren dit paer cierich,
 Die schijnt te vergulen gout,
 Want sy sijn natuerlijck schoone,
 Deuchtsaem, goetaerdigh, eerbaer,
 Daerom, *Godt selfs in persoone,*
Heeft ghepaert dit gulden paer.

Recht soete Jonghe jeucht, Godt selfs heeft vast ghebonden
Dit lievelijcke paer int heylich huwelijck.
Sijn seghen hun omtrent moet staech soo zijn bevonden,
Dat sy dees suyver staet betreden suyverlijck.

*En dat in suyperheit, en inde vrees des Heeren
 Sy moghen telen voort, haer ghulden lichaems vrucht,
 En deuchsaem queecken op, den vvaeren Godt ter eeren.
 En tot hun naesten sticht, en hulpe van die sucht.
 En dat hun cuysche liefd', mach groyen met hun daghen,
 En ons heer Bruydegom een vvaere Iacob sy,
 Om staech vertreden cloeck, al vvat hun mochte plaghen,
 Ofit hunnen trouwen bandt eenichsins zijn party.
 Op dat dit huwelijck, ghelijckenis ghelijcke,
 Van t'huwelijck vvaer van den Bruydegom vermaert,
 Is Godts beminde Soon, en zijne suyperlijcke
 Sneewitte schoone Bruyt, van Goddelijcker aert,
 En sy int t'vvit ghecleet, als sy van hier verplecken,
 Op d'ewich Bruylofts feest, daer liefde vrede cust,
 Als weerde bruylofs volck, ter bruyloft moghen trecken,
 En nutten eeuwichlijck Godts hemelsche vvellust.*

*Dit vvenscht dit paer kuys
 Charles van VVijckhuys.*

Verstaet eerst vvel.

Bruylof-Ghedicht.

*DE Iagher die int veldt, ter jacht hem wil begheven,
 Van bracken wel versien, end' winden snel bedreven,
 Van coocker, pijl end' booch, voor alle dinghen ledt,
 Dat hy de rechte tijdt, des jaghens niet verledt.
 VVant als de gulde Son uytspandt uyt haer gareelen,
 Sijn sweeterighe jacht; die moed' hy gaet verdeelen,
 In Thetis blaeuwe stroom; end' dat de silvre Maen,
 Brengt in haers broeder spoor; haer waghen op de baen.
 Soo sietmen in het veldt, de dierkens lustich springhen,
 Die grasich naer haer aes, uyt haer speloncken dringhen:
 Daer elck dan sonder vrees', hem met zijn gaeyken paert,
 End' jeuchdich vreuchde baert, elck dierken naer zijn aert.
 Dan comt dees' Iagher loos, verspiet haer sorgloos weyden,
 Verrastse, heeftse vast, eers' haer ter vlucht bereyden;
 Soo datse dickwils zijn ghevanghen, end' int net,
 Eer datter een van haer; opt Iaghers comste let.
 Soo deed' ons Bruydgom oock, ter jacht hy hem bereyde,
 Versien voor alle noot, recht naar Cupidoos weyde;*

Daer hy voor t'eerst ondeckt, (o, groot gheluck end' vreuchd')
 Een Nympe schoon verciert, met veelderhande deucht.
 Hy stelt zijn const te werck zijn Hoorne gaet hy blasen,
 Om t'nieu-ondeckte wildt, met soeticheyte asen:
 End' send voor t'eerst haer toe, als posten van haer smert,
 Twee pylen bitter-soet, die haer allenxkens t'hert,
 Doorcropsen sachtelijck, end' haer de wonde maecte,
 VVaer door dit schoone wildt, noch in sijn handen raecte,
 Daer nae soo gaet hy voort, dit nieu gheraecte dier,
 Verdubbelen de vvond, soo dat allenxkens t'vier,
 Dat vier, dat soete vier, twelck s'eerst nau conde mercken,
 Bestond een nieuve sieckt, in haer gemoed te wercken;
 End' haer int herte sond', de pijn bitter-soet,
 Die ons t'gheboochde kint, ghemeynijck smaken doet.
 Dit vvas een nieuve coorts, een coorts die haer deed' blaecken,
 Tot dat des Iaghers handt, haer vvonde vveer quam raecken:
 End' met de pijlen siet, daer meed' sy was ghewondt,
 O vvonderlijcke cracht, maect hy haer weer ghesondt.
 Dies zijnde vvat verlicht heeft sy ghesocht te vvesen,
 By sulck een medecyn, die haer soo cond' ghenesen:

*Sy gaf haer willich op, haer docht het vryheyt was,
 Dats' een ghevanghen Nymph' van soo een Jagher vvas.
 Gheluckich is hy dan', gheluckich zijn sijn banden
 Gheluckich is die pijl, gheluckich sijne handen,
 Gheluckich is dien Hoorn, die dese schoone Bruydt,
 Soo aerdich aenghelockt heeft door sijne soet gheluydt.
 De herders op het veldt, end' Nymphen van Diana,
 Met vreuchden sijn gheluck, malcanderen vermanen,
 Diana selfs verheucht, laet booch en pijlen staen
 End' tot des Iaghers lof, dit nieuwe liedt vangt aen.*

[O Bruydegom clouck, uvv' groote vreuch']

Op de VVijse,

V liefde quelt mijn tot der doot.

*O Bruydegom clouck, uvv' groote vreuch',
 VVij singhen met blijde sinnen,
 Om dat u Bruydt maeckt vrede door haer deuchd',
 Tusschen dese drie Goddinnen,
 Iuno, Pallas ende Minne.*

Als *Iuno* haer had' een croon bereydt,
 End' *Pallas* oock een uyt minnen,
 End' *Venus* siet daer toe oock vvas bereydt,
 Elck van drien vvoud' beginnen,
 Om te croonen u vriendinnen.

Dees' *Nymphe* die heeft doen met een vvoordt
 Gheslist al haer tvvistich strijden,
 End' haer ghebracht tot sulck een soet accoordt,
 Dat om meerder tvvist te mijden,
 Elck haer met een deel' soud lyden.

Gheluckich zijt ghy ô Iagher fier,
 Dat ghy haer gheheel sult erven,
 Haer niet alleen maer met haer sult ghy hier,
Iuno, Venus end' *Minerva*,
 Alle drie ghelijck vervverven.

Laet ons dan met vreuchden altemael,
 Dees' liefkens ter eeren rijmen,
 Sy zijn verlost van liefdes groote quael,
 Comt *Cupido, Venus, Hymen*,
 Ons den echt hier helpen lijmen.

FINIS

Bruyloft-Gedicht

*Wat dat op aerden leeft, het moet Cupido eeren,
 Oock teghen zijnen danck, oock teghen zijn begheeren,
 Tis wonder meer dan meer, hoe dat het cleyne Kint,
 Dat doch niet sien en can, so net de herten vindt.
 Hy draecht een stercken booch, een woch van sulcke machten,
 Die ons can t'eenemael benemen onse crachten.
 Hy treft met zijnen pijl, gemaect van soete smert,
 En bitter-oogen-troost ons ongebonden hert.
 En weet het heel subtyl, te krijgen in zijn handen:
 En weet het heel subtyl, te leggen in zijn banden:
 En dan so quelt hy't eerst, en t'sarret dach en nacht
 Soo dattet onder t'jock van 't minnen haest versmacht.
 Dit is der minnen aert, dit zijn de loose treken
 Daert arge Venus Kint, ons herten mee can breken,
 Dit is het vincken-net, het Goddelijck fenijn,
 De oorsaeck van ons smert, en doot-ghelijcke pijn.
 Hier van is niemant vry, t'is niet wat wy beginnen,
 Ten baet niet wat wy doen, of wat wy al versinnen.*

*Men siet het voor en naer, dat hy der leden cracht,
 Goet, rijckdom, cloeck verstant, gheleertheyt niet en acht.
 Ghy hadt HeerBruydegom, wel dapper-cloecke sinnen,
 En treffelijck verstant, nochtans ghy brandt van binnen
 Ghy siet dat u verstant, u niet een sier en helpt,
 En dijnen heeten brant, en hitte niet en stelpt.
 Wat baet uw dijne cracht, en al u schoone gaven,
 Ghy moet doch even wel gaen suchten ende slaven,
 Het is al niemendal, de min heeft d'overhant,
 Geen brant en is so groot als d'erghen minnen brant.
 De HoogheGoden selfs die hebben moeten swichten.
 Die hebben oock gevreesst zijn bitter-straffe schichten,
 Sy hebben oock ontsien, zijn vriendelick ghelaet,
 Sy hebben oock ghevreesst zijn bitter-soete quaet.
 Sy hebben mee ghevoelt, den wreeden brant der minnen,
 Het crachtich minnenvyer, den kercker van de sinnen,
 En jammerlijck ghekermt en bitterlijck gheclaecht
 Van Venus loose kint dat alle menschen plaecht.
 Iae oock zijn Moeder self, die is ghequetst van binnen,
 Met zijnen stalen booch met sijne stale pinnen.*

Comt dan laet ons ghelijck ons geven in zijn banden,
 Ons gheven in zijn macht, ons gheven in zijn handen,
 Hy sal voorwaer aensien ons heel verbijstert hert,
 Dat in een groot verdriet en pijn leyt verwert.
 Hy ist, hy ist alleen die onse smert can stelpen,
 Die met zijn medecijn can onse sieckten helpen:
 Hy is den heelen troost hy is den medecijn,
 Van onse sware sieckt, en onghewoone pijn.
 Comt laet ons tsamen gaen en met een droevigh wesen,
 Tot Venus soete kint, op dat het mach ghenesen
 Ons straffe harde coorts ons doodelicke smert,
 Ons groote diepe wont, van ons beladen hert.
 Tgheschiede sonder erch op dat hyt niet en mercke,
 En daer naer onse smert tweedubbelt en verstercke,
 Maer hoe? wat offer let? wy zijn hem onderdaen,
 En evenwel tis niet, hy laet ons ledich gaen
 Hy laet ons sonder troost: wat mach de oorsaeck wesen,
 Dat hy ons heete coorts, en brant niet wil ghenesen?
 Dat hy ons bitter pijn dat hy ons droeve smert
 Terstont niet stelpen wil van ons beladen hert,

Wie soude teghen staen, dit ongebonde kint,
 Als hy der Goden macht, ia oock zijn Moeder wint.
 Daerom soo moeten noch met zijne harde banden
 Seer vast ghebonden zijn ons voeten ende handen,
 Hy heeft u Vassenburch alleen uyt desen brandt,
 Wt dit gheweldich vyer, ghetrocken met zijn handt.
 Het t'schijnt dat ghy alleen, dat ghy alleen van binnen,
 Dus langhe hebt ghebaleckt vant rechte vyer der minnen,
 Daerom soo crijcht ghy loon van dijnen eyghen min,
 Een loon, een soeten loon nae dijnen eyghen sin.
 Siet hier HeerBruydegom, siet d'oorsaeck van dijn qualen,
 Siet hier is dijne Bruydt, die door haer suyver stralen,
 En door haer soeten praet, en door haer suyver min
 Het vryen al der eerst gebracht heeft in u sin.
 Siet aen haer blijden mont, siet aen haer roode vvanghen,
 Haer vriendelijck ghelach, vvaer mee gy zijt gevanghen,
 Siet aen haer teer ghelaet, siet aen haer cloeck verstandt,
 Siet aen haer vromicheyt dat costelijcke pandt.
 Verblijdt u Bruyd'gomHeer dat gy noch hebt gecreghen,
 Den lang verhoopten tijt, om blyschap te gaen pleghen.

*Ghy vreesde voor een sieckt, ghy vreesde voor de doot,
 En krijcht nu tot dijn gracht u alderliefstens schoot.
 Wel aen ô Bruyt, vvel aen, vvilt hem zijn sieckte stelpen,
 Wilt hem ghenadich zijn, vvilt hem ten lesten helpen,
 En senden tot zijn sieckt' een soete medecijn,
 Verjaecht zijn groot verdriet, vermindert zijne pijn.
 Nu dan Vrou Bruyt gaet heen, en pluckt de soete vruchten,
 Van uwen Brudegom, laet varen d'ongenuchten.
 Laet varen t'ongemack, en bluscht u soeten lust,
 Laet varen t'swaer verdriet, en stelt u hert gerust,
 Nu gy ô lieflijck volck, en vvilt met ons niet strijden.
 Ghy Maechden over hoop, vvijckt doch, vvijckt doch besijden,
 Vrou Venus borgerij', gaet gheeft den lesten soen,
 En dat daer dan noch feylt, dat sal den Bruyd'gom doen,
 En vvilt niet teghen staen, en vvilt haer niet beletten,
 De langh' gewenschte vreucht: het zijn des liefdes vvetten,
 Dat niet dan twee en twee sal vverden t'saem gevoecht,
 Dat niet dan twee en twee sal hebben dees genoecht.
 Wilt dan ô lieflijck volck, vvilt dan niet langher beyden,
 Tis tijt, jae meer dan tijt, dat gy van hier gaet scheyden,*

*Den swerten nacht verdwijnt de sterren kijken uyt
 Tis tijt, 'tis seker tijt, dat hy sy by zijn Bruyt,
 Comt hier, comt hier by ons, en laet haer doch niet derven
 Het lieffelijck omvat: maer laetse meer beerven.
 Ghy Vrijers allegaer; tast toe, grijpt aen en cust
 De Maecheden voor haer mondt, met vroeyelijcken lust.
 Wel aen, dat hy begin, die t'beste heeft gheleert,
 Maer sachtelijck, dat ghy haer lobben niet onteert,
 Gaet voort, gaet voort, gaet voort, en maeckt gheen langh beraet
 En schuylt niet om een houck in desen blyden staet.*

L.S.H.E.

Bruylof-Ghedicht.

*DE gheen die alder eerst des vverelts schoone salen
 Ghebouwt heeft vviyt en breedt op hare vaste palen,
 Die eerst de Wilde Zee in haren vviyden schoot,
 Doen vatten heeft rontom des aerdens swaren cloot,
 En is niet soo men meynt, of soo als ons verhalen
 Het oude grijse volck, de Vaders van het dwalen,
 En is niet desen Godt, die met zijn stercke handt
 Nu hier sent, en nu daer, des blixems heeten brandt.
 Die Iupiter sich noemt, die t'onrecht d'ander Goden
 Wel somtijds heeft bespot, en hieltse voor sijn boden:
 Het is een ander Godt, een ander, die sijn gloet,
 Sijn heete gloet laet gaen, door s'waters coude vloet,
 En door die laeuwe locht, die d'onbeworpen dinghen
 Bestaen heeft int begin tot haren aert te bringhen.
 Een Godt, een groote Godt: een groote Godt van macht,
 Maer niet groot van ghedaent: daer niemant nauw op acht,
 Daer niemant nauw op let; een kint noch jonck van jaren,
 Wiens jonckheyt altijd blijft; die alle dinck doet paren,*

*En alle dinck volmaeckt; die t'ende van het een,
 D'welk van te vooren was, t'begin maect van het gheen
 Dat noyt en heeft geweest; die op verscheyden wijsen
 Groot doet uyt het cleyn, en t'cleyn uyt t'groote rijsen.
 Dit is een wonder kint, de vvijsste van ons al
 Weet qualijck vvat het is, of hoement noemen sal.
 Ick noem het eenen lust, ick noemet een beginnen
 Een oorsaeck van ons vreucht, een oorspronck van ons minnen:
 Ick houd het voor een cracht, een cracht die dit geheel
 Houdt staende in zijn stant, daer door een yder deel
 Het een naert ander haect: een cracht die alle saecken
 Iae die de Goden selfs, van binnen moeten smaecken.
 Het zy dan vvat het vvilt. Het heeft door zijn gewelt
 Den hemel met de aerdt in zijn gewelt gestelt.
 Zijn rijck streckt over al, op velden en rivieren,
 Opt menschelijck geslacht, en op de stomme dieren,
 Het is een nieulijck kint, van vviens begin men leest
 Veel vremts, in Venus boeck, een boeck t'welck heeft gheweest
 In een vergulden cas ghesloten langhe jaren,
 Het vvelck tot desen tijt de Musen noch bewaren,*

*Waer in gheteekent staet hoe dat de schoon Goddin,
 Vrouw Venus t'dertel vvijs heeft voort ghebracht de Min.
 Zy heeft gebaert een kint; een kint quam daer ghesloopen
 Door zijn vrouw Moeders schoot, de Goden quamen loopen
 Tot Venus in het craem, en boden haer veel goet,
 Dat sy bly moeder was van een soo soeten bloet.
 Sy boden haer geluck. Selfs Iupiter quam mede,
 Hy quam zijn neefken sien, hy sach vvat het al dede.
 Zijn neefken loech hem toe; maer (laes) dees blijde schijn,
 Wert hem vvel haest int hert een doodelijck fenijn,
 Hy voelde stracx een coorts, men ginck naer Chiron senden,
 Den ouden man quam voort, hy sach met sijnen bril,
 Hy taste naer den pols; den pols vvas vvel en stil,
 Men vist niet vvat het vvas. Men ginck de saeck voorstellen
 Aen Themis; die de const vvel vvist van vvaer te mellen.
 Daer heeft men eerst ghehoort, dat onder Iunoos cleet,
 Verborghen vvas een dinck, daer Iupiter zijn leet,
 Zijn leet met helpen moest, t'welck als hy t'hoorde segghen,
 Hy ginck zijn suster stracx vvat vreemders vooren legghen*

Dan oft zijn susteer waer, en heeft haer wat ghedaen
 Dat haer niet liet voor maecht, maer voor een vrouwe gaen
 Daer leerden hy den raet, die hy soo menich vverven
 Noch naermael heeft ghebruyckt, dit was het lieflijck sterven,
 Daer door hy t'leven creech, dit was de soete pijn,
 Daer d'ander Goden al oock met bevanghen zijn.
 Niet eenen wasser vry, sy moesten dit kints plaghen,
 Dit kints seer heeten brant al t'saem int herte draghen.
 O wonder kint, O kint; hoe dickwils heeft u booch
 Dijn moeder selfs ghetreft? die voor u heenen vlooch,
 En beefde voor haer soon. Hoe dickwils zijn u pinnen
 Door Mulcibre ghegaen? die niet en cost verwinnen
 V vlamme met zijn vier. Hy liet zijn aenbeelt staen,
 Sijn hamers, zijn fornais, om Ciprin naer te gaen.
 Hy dede vast zijn best dat hy niet soude hincken,
 Noch dat zijn swerte huyt naest roet niet soude stincken,
 Hy docht dat voor zijn vlam moest vvijsken yder dier,
 Sijn vier verwont het al, maer Venus kint het vier:
 Geen heeter vier als dit, dit doet den hemel branden,
 Dit daelt van hooch om leech, dit vliecht door alle landen,

*Op voghels en op vee, dit heeft veel duysent jaer
 De menschen oock ghequelt, d'een voor en d'ander naer
 Een yder op zijn beurt: vvant yder heeft zijn tijden
 Dat hy moet dese coorts, dees soete cortse lijden.
 Int midden onser jeucht, vvanneer ons fris ghemoet,
 Nu op zijn beste is, en dat het vveeldich bloet
 Ons aenbrengt alle vreucht, als vvy eerst soude leven,
 Dan gaet ons al te vroeck, Elaes, ons vreucht begheven.
 Het sorghen comt ons aen, het sorghen vande min;
 Wy dansen naer het vier, vvy moeten daer al in.
 Wat baet ons het verstandt, vvat baet ons onse reden,
 Wat baet ons vernuft, daer vvy soo trots op treden?
 Wy moeten daer eens aen; het is doch al om niet.
 Die d'alder vvijsste is, comt eerst in dit verdriet.
 Daer is niet om te doen, hoe cloeck dat wy ons houwen,
 Als vvy een meysken sien, beginnen vvy te flouwen,
 Ons moet valt in de schoen, een maecht een maecht alleen,
 Breeckt ons dat herde hert, al waer het oock van steen.
 Een maecht breeckt ons het hert, met dat sy eens haer stralen
 En lodderlijck ghesicht op ons laet nedeer daelen.*

*Hy dunckt my wel beraen, die sich tot dese pijn
 Ghewillichlijck begheeft, om sonder pijn te zijn.
 Cupido is een Godt, hy can vvel licht vergrammen,
 Op dat hertneckich volck; hy meerdert hare vlammen,
 Hy gheeft haer een quaet end', zy minnen hier en daer,
 Haer minnen is om niet, zy blyven even naer:
 Heer Bruydegom dit ist, daer ghy op hebt gaen letten
 Nu over langhen tijt, doen ghy de strenghe vvetten,
 Van d'onwinbaere min, die ghy niet mocht ontgaen,
 V seldom sonder dwanck ghemaect hebt onderdaen.
 Ghy zijt den grooten Godt selfs int ghemoet ghetoghen,
 En gaeft u in zijn macht, ghy hebt u selfs gheboghen,
 Gheboghen onder t'ock dat noyt en vvas ghewoon
 Te drucken uwen hals. Hier siet ghy dan den loon,
 Den loon van uwe smert, die ghy ginckt vvillich smaecken
 Om door een corte smert, tot uwen vvensch te raecken.
 Ghy siet hier uwe Bruydt, die hooch verheven siel,
 Die teere schoone maecht, die u soo vvel beviel,
 Dat ghy om haere min, uyt ander verre landen,
 Door haghel en door snee, aen Hollants cant quaemt stranden.*

*Aen Hollants coude cant, daer swinters graeuwe cleet
 Was over t'droeve velt aen alle cant ghespreeet.
 De bitter suyre couw en cone niet verjaghen
 De hitte uyt u borst, de ongetemde vlaghen
 En slisten ghenen brant, al t'water vande Zee
 En bluste t'vier niet uyt, het vier behiel zijn stee.
 Heer Bruydegom gaet aen, u pijn neemt een ende;
 V blijschap is nu hier, tot loon van u ellende.
 V jammerlijck gheweent, u droeve offerhandt,
 V ameloos ghesucht, dat ghy soo dickmaels sant.
 Wt u verwonnen hert, heeft Venus opgheschreven
 En comt u door dees pijn een soete vrucht nu gheven,
 Heer Bruydegom gaet aen; naer dese vrucht nu spoeyt
 Die in vrouw Venus thuyn, en nerghens anders groeyt
 Een liefelijcke vrucht die ons verweckt van binnen
 De sotte raserny van onse domme sinnen.
 Het is een vreemde vrucht, een vreemde vrucht, daer van
 Mijn maechdelijck verstant de cracht niet vaten can.
 Die eens van dese vrucht een weynich heeft ghegheten
 En can den soeten smaeck zijn leven niet vergheten.*

*Tis yet dat altijd bloeyt, Dat Venus Boefken saeyt,
 Daer gheenen dauw op valt, noch gheenen vvint op vvaeyt.
 Och of ick vvist een const om soetgens eens te sluypen
 In desen gulden thuyn, ick sou hem heel door cruypen,
 En soecken of daer stont een alsoodanich cruyt,
 Daer van men my soo lang veel vvonders heeft beduyt.
 Heer Bruydegom vvcl aen, vvcl gaet u vvcl vermeyen,
 In desen schoonen thuyn: de Bruydt sal u vvcl leyen,
 En helpen u int vverck: t'gheen ghy sult laten staen,
 En sal van uwe Bruydt niet blijven onghedaen.
 Ghy maechden staet vvcl af: en vvilt soo seer niet dringhen,
 Wy moeten nu de Bruydt de Bruydt te bedde bringhen.
 Ghy maechden staet vvcl af: ick sal u blijven borch
 Voor t'leven van de Bruydt: laet varen uwe sorch,
 Haer sal niet quaets gheschien: Sy sal der maer vvcl laten
 Dat niemant t'leven neemt, en veel can t'leven baten.
 De maechdom is doch niet: die hem laet vallen neer,
 Behaelt voor sijn verlies veel ander maechden vveer.
 Ioncvrouwen staet dan af: laet doch die twee te samen,
 Die twee, die lieve twee, die noyt by een en quamen,*

*Op een soo blijden uyr. Sy gaen, o siet, sy gaen,
 De camer is al toe: vvy blijven buyten staen,
 Wy moeten der op sien. O mochten vvy eens erven,
 De vreucht van dese min. Het vvaer dan goet te sterven.
 Daer is van ons niet een, die yet om sterven gaf,
 Als hem zijn liefkens schoot ghebuerde tot een graf.*

Bruyd-Lof-Liedt.

AL het gheen daer ons vernuft
 En verstant op light en suft,
 Al den arbeyt, al de pijn
 Die wy doen om wijs te zijn,
 Is maer ydel sotte waen
 Als wy dese *wet versmaen*,
 Die den hemel, en t'ghewelt
 Van de soete min ons stelt.

Die de Minne in sijn hert
 Nimmermeer ghewaer en wert,
 Sulcke mensch is t'eenemael
 Niet dan yser en dan stael;
 Sulcke mensch heeft noyt ghevat
 T'lieffelijcke voester-nat,
 Dat uyt s'vrouwen borsten vloeyt,
 En ons drooghe lip bespoeyt.

Soo lang als het dertel dier
 Venus Soonken met sijn vier,
 Met zijn booch en pijlkens heeft
 Om des werelts cloot ghesweeft,
 Isser niet soo wreet, en stuer,
 Dat de Moeder de Natuer
 Niet en heeft in sijne macht
 In sijn strenghe ghebedt ghebracht.

Al waer dat het swerte cleet
 Van de nacht wert uytgespreet
 Over t'groen gheschildert lant,
 Voelt een yder dier zijn brant:
 Yder dier in liefde blaect,
 En naer sijns ghelijcke haect;
 Yder dier verdwijnt en sterft
 Als het sijns ghelijcke derft.

Phœbus heeft des avonts laet,
 Eer hy naer zijn slaep stee gaet,
 Met zijn moede traghe hant
 Noyt zijn paerden uytghespant,
 Of hy hadde t'elcker stont
 Waer hy zijn ghesicht eens sont,
 Aengheschout een lieflijck paer,
 Dat door minne quam te gaer.

In het midden vande zee,
 Daer het blauw' gheschubde vee
 Met zijn vlimmen uytghedeelt
 Sonder voeten ligt en speelt,
 Laet de minne haren gloet
 Oock door-dringhen, ende doet
 Dat die natte borghery
 Van zijn vier ontsteecken zy.

Het ghepluynde snelle volck,
 Dat door menich duyster wolck
 Tot des wints en regens spijt
 Op sijn lichte vlogels rijt,
 Can met sijne rasse vlucht
 In de ydel open lucht,
 In die wijde open baen,
 T'vier der minnen niet ontgaen.

Dit is Bruydegom, de wet
 Die u oock is voor gheset,
 Die ghy met gheen loose list
 Met gheen const t'oncomen wist:
 Dit, dit is den heeten brandt,
 Daer u jonghe cloeck verstant,
 Vwe wijsheyt onder swicht,
 En ghelijck verwonnen licht.

Ghy die in de plaets van een,
 Neghen maeghden hebt ghevreen,
 Neghen maeghden, die u sin
 Trocken tot haer vvijse min.
 Compt nu van Parnassi top,
 Dat ten hemelvvaert climt op,
 Neder stijghen, en u spoen
 Om vvat anders op te doen-

Alsoo haest ghy hadt ghesien,
 Dat ghy niet en mocht ontvlien,
 T'geen u vvas met volle recht,
 Van de Goden toeghelecht,
 Hebt ghy t'sotte volck bespot,
 Dat licht teghen sijnen Godt,
 Teghen s'hemels vvijs besluyt
 Met zijn dvvase vvijsheyt muyt.

Gaet dan neemt dat lieflijck soet
 Daermen veel om lijden moet:
 Neemt het soet, dat u ghebuert,
 Daer soo menich hert om treurt:
 Gaet en denckt in uvve vreucht
 Somtijts om ons jonghe jeucht,
 Die noch in dees banghe pijn
 Ligt, en ongetroost moet zijn.

P. D.

Een ander.

*Als eerst Diana ginck, haer sweeterighe paerden
 Wt haren vvaghen slaen: end' dat Aurora schoon,
 Verschoof het swarte cleedt, t'momaensicht vander aerden,
 Waer door sy Phaebi glans doen vveder brocht ten toon:
 Die glinsterende quam uyt sijn vergulde saelen,
 Met briesschen van zijn jacht, stoot voeten op de baen,
 Als die haer lieten sien, en ginghen noch herhaelen.
 Vier voetende den loop van haer ghewoone paen.
 Doen sach ick by gheval, verr' in Neptuni stroomen
 Een vvaghen comen aen: die had in haer gareel
 Twee duyfkens als de snee, die mendemen met toomen
 End' dreefse jachtich voort, op t'schuymende taneel.
 Als dese soo te met begonnen strang te naren,
 End' haren vvaghen op de bancken vvas gheset
 Op t'wellend natte sant, in vventelende baren,
 Soo heb ick eerst te recht op hare vracht ghelet.
 De Cyprische Godin' haer Nymphen oock by paren,
 End' Venus blinde kint op desen waghén sat,*

*Sijn koocker op den rugg' begon hy te vergaren
 Zijn pijlen, die verstroytmen achter vandt in crat,
 Zijn moeder sprack hem aen end' socht hem te beweghen
 Met cuskens suycker-soet, aen haer corallen mont,
 Mijn soon mijn lieve kint, u is alleen ghegheven
 Op aerden alle macht: end' inden hemel rondt
 Ontsietmen uwen toorn, de Goden moeten beven
 Voor uwe pijlen die ghy toornich henen sendt,
 Vlamvierich end' vol brandt: daers' eens int herte cleven,
 Daer vintmen druck en smert, end' pijn sonder endt.
 Hoe dickmael ist ghesien dat uwe schichten vierich,
 In Iupiters ghemoet ontsteecken haren brandt.
 Hoe dickmael hebt ghy oock, van vvien ghy zijt gheboren,
 Doen smaecken in mijn hert den bitter soeten schicht,
 Daer door ick altemet den bloet-God heb vercoren
 Om slissen mijnen brant, door u allen ghesticht.
 Waer is dien yver nu? vvaer zijn nu uwe pijlen?
 Waer is u vier end' vlam dat u soo deed' ontsien?
 Hebt ghy noch eenen pijl? om mijnent vvit met ylen
 Naer t'Leydts-Athenen toe, daer mach u niet ontvlien*

*Een Nympe, die altijd mijn macht heeft derven laecken,
 End' eenen herder coen, die vveynich op my past:
 Treft haer met uwen brant en vvilt haer herten raecken,
 Soo sullen sy ontsien de straf van mijnen last.
 Met heeft sy eenen pijl vvraeckgierich uytghetoghen,
 End' haren blinden soon ghegheven inde handt,
 Sy heeft hem sijnen booch tot spannen oock gheboghen,
 End' soo in alle haest ghesonden van het strandt.
 Cupido strax ghereet ginck drijven op zijn veeren
 Met koocker pijl en booch, int vvijde luchtich vvoudt,
 End' heeft met eenen pijl haer beyde gaen verseeren,
 Dat door de versche vvond' sy vvierden heel verfloudt.
 Dit vvas Vrou Bruydt de pijl die u het herte raeckte,
 Dit is de soete straf, die Venus u toe sandt,
 Dit is de oorsaeck oock vvaerom ghy soo seer haeckte
 Naer uwe Medecijn u minnaers rechte handt.
 Dit is de selve pijl, die door verborghen treecken
 V minnaer sijn ghemoedt van binnen heeft gheraeckt.
 End' met een nieuwe coorts seer vierich heeft ontsteecken,
 Tot dat ghy met u handt hem vveder hebt gheraeckt.*

*Dis is k'en vveet niet vvat, dat onse domme sinnen
 Wel duysent-malen daechs, met tranen spijsen doet,
 End' kittelt vvederom: vvy konnen niet versinnen
 De kracht van dese pijn, noch oock zijn heeten gloet.
 De machten van dit kindt die condt ghy nu ghevoelen,
 Daer toe de medecijn die is u oock bekend:
 Ghy moecht nu als ghy vvilt de vlammen vveer vercoelen,
 De vlammen die de liefd' int herte heeft gheprent,
 Hoe groot is u gheluck, O Bruydegom verheven!
 Dat dese schoone Nymph' haer vvillich overgheeft;
 Om voor u eerste smert, veel cuskens u te gheven:
 Als ghy te saem omhelst in liefde met haer sweeft,
 Dan wenschen vvy te gaer, dat steeds u vreuchd' moet vvassen,
 Soo langh tot dat ontslaept de gulden Dagheraet:
 End' schaemroot met haer licht u beyde com' verrassen:
 In liefde vvat verneught, maer nimmer meer versaedt*

L.F.B.

Beslyt,***Op de Wyse: Wanneer ick slaep. &c.***

Wilt doch o Godt, die door u stercke cracht
 Al watmen siet uyt niet hebt voortghebracht,
 Dit paer vroeck ende laet,
 In desen staet
 Gheven niet dan vreucht
 Sonder ongheneucht,
 Gheven niet dan vreucht
 Gestadich,
 O Godt o goede Godt ghenadich.

Behoedt haer Heer door uwe milde handr
 Voor ongheval, voor smaetheydt ende schandt:
 Gheeft dat al haren tijt
 In vrede slijt,
 Gheeft haer eenicheyt,
 Door u soet beleyt
 Gheeft haer eenicheyt
 O Heere,
 Tot hare salicheyt u eere.

E. H. S. L.

Bruylof-Ghedicht.

*Ick gingh, alsoo ick plach, buyten op schoon landouwen,
 Om mijn vreucht aen te doen, om s'luchts clærheyt t'aenschouwen:
 Soo quamen daer de neghen Musae my aen boort;
 Ick hoorde naerstich toe, van minnen vvas haer woordt.
 Ick vvenste haer gheluck, en sy my van ghelijcken,
 Sy waren ongehult: dat guld' hayr ginckmen strijcken.
 Daer was Calliope, schoon van keel end' ghelaet:
 Sy nam my byderhant: ick deed' na haren raet.
 Sy voerde my na Caucasum in corter stonden,
 Al waer den listighen Prometheus was ghebonden.
 Een vrees'lick dier; een Arent die doorbeet hem t'hert:
 Het deed' hem groote pijn, het deed' hem groote smert,
 Ick sach ick hoord' gheschrey, twelck my doorbrack mijn sinnen:
 Het heeft my gantsch ontstelt van buyten end' van binnen.
 De Musae spraecken: Iupiter ist, die dit doet:
 Daerom laet varen swaricheyt uyt u ghemoet.
 Sit neder, sprack Calliope met soete reden,
 Ick sal u seggen, waerom hy dit heeft geleden.*

*Ghy sult haest vvonder sien, ghy sult vernemen vreucht,
 Denckt dan dees ist, die my , die and'ren t'hert verheucht.
 Hy heeft een vverck, een nieuwelijck vverck ghewrocht met handen,
 Hy heeft des menschen hert met hemels vuyr doen branden.
 Hy doet dat t'ruyme huys, de vverelt vvort bewoont,
 Dus lijdt hy pijn: alsoo vvort goet met quaet beloont.
 Had noyt dit werck gheweest men had noyt vreucht vernomen,
 Had hy noyt sulcks ghedaen, daer vvas noyt mensch ghecomen.
 Maer quade middelen doen, dat goet vverck mishaecht:
 Dit heeft oock deesen Man voor Iupiter verclaecht.
 Want als de menschen door t'water vvaren ontslapen,
 Door t'crachtich mancop: heeft hy selfs een nieuw' gheschapen.
 Hy schiep den mensch van aerd' Pallas heeft goet gheacht:
 Sy heeft hem hulp belooft, sy heeft vvat nieus bedacht:
 Sy vvees hem t'hemels vuyr: hy vvas seer clouck van sinnen:
 Soo dat hy licht con sien vvat hem stondt te beginnen.
 Hy nam terstont een hout, dat hy had byder handt,
 T'welck hy aen t'Sonnen-radt ghesteken heeft aen brandt.
 Daer nae quam hy op d'aerd', ontstekende den dieren
 Met dat claer hemelsch vuyr, vvelck hy had gaen versieren.*

*Dees dievery heeft hem dit lijden aenghebracht,
 Siend' op Minervae const meer, als op Iovis cracht.
 Doen dit Cupido sach de meest' oorsaeck der minnen,
 Nam hy een fellen booch met costelijcke pinnen,
 En schoots' in s'menschen hert, eerst heeft ghetreft zijn pees
 Apollo; liefd' tot Daphnen hem int herte rees.
 Als Iupiter dit sach, ginck hy hem seer beclaghén,
 En liet terstont nae soecken dese quade plaghén;
 Wat rasery van Daphne Phœbi cop ontsteeckt;
 Wat pijl der Goden, en der menschen hert doorbreeckt.
 Van vvaer dit vvonder quam, heeft Iupiter vernomen,
 Dat van Cupido dese misdaet vvas her comen.
 Hy riep hem voor zijn vvierschaer, voor zijn hooghe throon,
 Om hem te gheven met Prometheo een loon.
 Cupido quam seer haest, hy quam met booch en pijlen,
 Hy quam met vleugels breet, hy maecte corte mijlen:
 Met pijlen quam hy aen, hy droech met hem fenijn,
 Hy schoot man ende vrouw, der mannen medecijn,
 Doen Iupiter hem sach, sprach hy als God der Goden:
 Wie heeft u o Cupido, sulcken vverck gheboden?*

Cupido Venuszoon vergramt om t' selfde vvoort,
 Sprack teghen Iupiter, in sijn ghemoet ghestoort:
 De menschen soecken my; sult ghy dan voor hen vreesen?
 Ick vvond' niemant of hy wil wel ghewondet vvesen.
 Het is een soete vvond', die mijnen boghe maeckt:
 Hy lijdt pijn blijdelijck, die van my is gheraeckt.
 Dit is ook Gods manier, dit zijn der menschen zeden;
 Ghy sult selfs met een schoot vvorden gestelt te vreden.
 Doe spand' hy zijnen booch, en schoot den God door thert,
 Waer van ghecomen is een aengename smert.
 God Iupiter gewondt, socht raet tot deese qualen,
 En is van boven af tot Io comen dalen.
 Dees' hielp hem uyt t' verdriet. Hy sprack: Cupido schoon,
 Gaet by den menschen voort ghy spant van my den croon:
 Dit is de God de groote God, die heeft geschoten
 V, Bruydegom, int hert, t'welck u niet heeft verdrotten.
 Dit is de pijn der liefden pijn, die heeft ghewrocht,
 Dat ghy een maecht tot medecijn haest hebt ghesocht,
 Ghy hebt ghewonnen een crans van Myrth ghevlochten,
 T'schaemweygerlijck ghemoet, van deser jonst bevochten.

*Haer deucht heeft u behaecht, daerom ghy haer bemint,
 Deuchd' ist, die haer verwinnen deed, die haer verwint.
 De schoonheyte ende trouw' van beyden laet ick blijven:
 Want vrie can, t'gheen de liefde leert, terecht beschrijven?
 Dit is veel beter al voorlanghen tijt ghemerckt,
 Alst vriend'lijck, cuysch ghelaet de liefde heeft ghesterckt.
 Verblijt u Bruydegom, ghy hebt den tijt ghecreghen,
 De langh verwachten tijdt, om blyschap te gaen pleghen.
 Ghy hebt ghevonden d'oorsaeck van u sorghen al:
 Dit is de Chirurgijn die u ghesesen sal.
 Verblijdt u Bruydegom, laet varen alle treuren:
 Dit ghy seer hebt bemint, die sal u nu ghebeuren,
 Cupido was d'auteur vvel van van u diepe vvondt,
 Maer hy sal wederom u maecken heel ghesont.
 Verblijdt u Bruydegom, den tijt vermaent tot strijden,
 De Sterren met de Maen gaen haer met u verblijden.
 De nacht comt aen, de tijdt is hier, stelt u te vveer
 Ghy sult den overwinner zijn, en hebben d'eer.
 Reyn Maecht, vvacht niet te langh: en vvilt u niet bedroeven,
 Gaet nae den blijden strijdt: en vvilt u selfs beproeven.*

Die wond' die ghy ontfanght, die is u Chirurgijn.
 Ghy sult vvel meer dus willen overwonnen zijn.
 Een Ionckman overwan, als d'ander vvas verslaghen.
 De Dochters creghen prijs vvanneer sy onder laghen.
 Der helden strijdt brengt menich mensch ten val,
 Maer hy vermeert de vver'lt, die u verwinnen sal.
 En vreest de schade niet, men moet de boomen snoeyen,
 Al eer sy brenghen vrucht, al eer de ranck can bloeyen.
 Alsoo ist oock met u: schaed' ist, die u hier helpt,
 T' verlies sal maken vrucht, t' verlies de droefheyte stelpt.
 Het is een Campioen, die u de vreucht sal vvesen,
 Het is u overwinner, die u sal ghenesen,
 Al vvaer u druck, u smert, u vvond' driemael soo groot,
 V Bruydegom, die sal u helpen uyt den noot,
 Ghelijck een grooten boom van donder neer gheslaghen,
 Verdort, en onbequaem om vruchten is te draghen:
 Ghelijck een vvijngaert-ranck, of boom van goeder aert
 Vergaet, als sy voor blixem niet en is bewaert.
 Soo ist oock met een maecht. Waer in sal sy haer quijten,
 Als droefheyt blixem heel haer leven moet verslijten?

*Vergaen moet sy die noyt vvel in coragie leeft,
 Waer toe ist maechdom nut, vvelck niemant vreucht en gheeft?
 T'is laet O Petronell', en vvilt niet langhe vvachten:
 Ghy moet een vveynich tijts met Sanden overnachten,
 En blusschen sijn verdriet, en blusschen sijnen noot,
 Of ghy soudt zijn, o Maecht, de oorsaeck van sijn doot.
 Wie heeft doch oyt ghesien (dit spraecken de Goddinnen)
 Wie heeft ghesien een paer malcander soo beminnen?
 Alsmen alhier bespeurt; Hier is de liefde groot,
 Die velen druck aendoet, die menich doet den doot.
 Al vvaer der Goden liefden hier, ten mach niet baten.
 Sy moeten al dit paer den prijs van liefden laten.
 Waer blijft Leander nu, die sulcke liefde droech?
 Waer blijft doch Perseus nu? ten is hier niet ghenoech.
 De liefde Pyrami en Thysbes vvas seer reyne:
 Maer alsmens' hier by siet, sy is noch veel te cleyne.
 Gheluckich zydy Heer, gheluckich zydy Maecht,
 Dat ghy dees groote vreucht soo langh te vooren saecht.
 Verblijdt u Bruydegom, verblijt u Bruyd'goms eere,
 God gheeft u veel gheluckx, dat u gheslachte vermeere.*

*God gheef, dat ghy in vreucht u gansche leven leyt,
 End' vele jaren leeft, als men van Nestor seydt.
 Hy sal u laten sien blyschap nae menich jaren,
 Die u nu laet in desen blijden staet vergaren.
 Onthoudt doch desen dach onthoudt doch desen tijt:
 Onthoudt dit vrolijck uyr, als ghy dus blijde zijt,
 Het zy ghenoech gheseyt, den dach is langh verdwenen:
 Venus end' der Goddinnen nacht-vreucht is verschenen:
 Sy decken vast het bed', op dat ghy coelt u lust,
 Daer ghy sult vinden strijdt, daer ghy zult vinden rust.
 Aglaia vvenscht u goeden nacht, en blijde jaren:
 Thalia desghelijcks, dat ghy veel vreuchts moecht baren.
 Oock Euphrosune vvenscht, dat Lachesis u gheeft,
 Dat ghy in vreucht Methusalemsche jaren leeft.*

P. P. .AE. S. F.

Bruyd-lof-Liedt.

*Wech Cypri verr' van hier lichtveerdighe Goddinne,
 Die macht hebt over liefd' end' oock oncuyische minne:
 En door vviens loosen raet soo menich is verloren,
 Die 't beter had gheweest te wesen noyt gheboren;
 Door vvien soo menich mensch gecomen is tot schaden:
 Door vvien een broeder heeft den anderen verraden,
 En die oock Troyen gantsch met soo veel cloecke mannen,
 (Die vwaren om de vvraack van Paris t'samen spannen)
 Te neder hebt gheleydt, om eenes Herders luste,
 Waer door heel Griecklandt is ghecomen in onruste.
 Cnpido gaet van hier weest dienaer der Poeten,
 Die anders dan van u, gantsch niet te schrijven vveten:
 Wy soecken u hier niet, en houde uwe machten
 Die de Poeten u toeschrijven, van gheen crachten.
 Hier is de liefde selfs vergadert met de minne,
 Hier zijn gheworden t'saem twee lieden van een sinne:
 Wat gaet ons Iuno aen, die samen plach te binden
 De lieden, daer de liefd seer qualick vvas te vinden.*

*Hier minnen sy haer selfs, de eene soeckt de ander,
 En maken soo te gaer een lichaem van malcander:
 Dat d'een begheert en vvilt, dat vvil den and'ren mede,
 Soo comet tusschen haer een minnelijcke vrede.
 Ghelijck als in de mensch men siet hoe een lidmate
 Door het het natuerlijck bondt het ander comt te bate:
 Soo gaet het met de liefd', daer twee verscheyden leden,
 Te saem in een ghelijft, malcander toonen vreden,
 De een die soeckt altijd den and'ren te believeen,
 En d'ander vvederom soeckt d'ander te gherieven:
 De vrouw die tracht met vreucht den Manne te vermeereren:
 De Man die tracht met goedt de Vrouwe te vereeren:
 Dit is d'oprechte liefd', dit is t'oprecht beminnen,
 Dat twee ghelieven t'saem alsulcke vreucht beginnen,
 Die ghenen tijdt, gheen lijdt, gheen ongheval can scheyden,
 Maer door de vvelck men can een vrolijck leven leyden.
 Hoe soud' men dan alsnu ghenoechsaem connen prijsen,
 Hoe soud' men nae behoor met vvoorden oock uytwijsen,
 Het goet en Godlick vverck dat Svvaensvvijck met verlanghen
 Met Hester zijne Bruydt in eeren heeft aenvanghen.*

*Die hem in trouwen reyn met Hester minlijck paerde
 Om dats' hem scheen te zijn van eenen goeden aerde.
 Gheluckich moet het zijn, gheluckich t'allen tijden,
 Waer in sich alle ding' op aerden seer verblijden:
 Den hooghen Hemel selfs die toont sijn groote vreuchde,
 En t'aertrijck oock sich selfs verfraydet en verheuchde.
 Het weder licht u toe, de vvolcken zijn verdreven,
 De vwinden die zijn oock gaen ligghen daer beneven,
 Aensiet de clare Son, sy laer haer soete stralen
 Op u begonnen vreucht met vreuchden neder dalen:
 Het Aertrijck spant te gaer om u oock te verheughen,
 De boomen soecken u met blijdschap te verneughen,
 Het groene blijde gras dat comt te meerder uyte.
 En alle loof en cruyt begint nu uyt te spruyte.
 Gheluckich moet ghy zijn gheluckich t'allen stonden
 Die op alsulcken tijt met liefde vvort verbonden,
 En thouwelijck in der deucht, en aller eer voortane,
 Iae in de vreesse Godts en Christi gaet aenslaene.
 Dit is het gheen dat Godt heeft van den aenbeginne
 Verordent, en gheschickt nae sijnen vvijsen sinne,*

*Want als hy eerstmael had van d'aerd' de locht ghescheyden,
 En als rondtom de Aerd' den loop der vvat'ren leyden,
 Als eerst de Son en Maen het Aertrijcks licht beschenen,
 En als de Sterren oock nu stonden, nu verdwenen,
 Als Godt de Aerd' allom met berghen en rivieren,
 Met bosschen ende fruyt seer lieflijck ginck verciereren,
 Soo moester yemant zijn, tot vviens profijt dit alle
 Gheschapien soude zijn hier in dees aertsche dalle.
 Daerom heeft Godt ghewilt d'onredelijcke schapien,
 Die soude van dit vverck haer hulp en nootdruft rapen,
 De beesten heeft hy t'saem het aertriick toegheschreven,
 De Visschen tot vol doen de heele Zee ghegheven,
 Den Voghel heeft de locht behouden, en ten deele
 De aerde, die te groot was voor't ghediert gheheele.
 Maer dit was niet ghenoech, daer vvas noch vvat vergheten,
 Die over dit te gaer door sijn verstandt en weten
 Met reen ghebieden soud', en nae zijn vvil bestieren:
 Iae die oock moghen soud' ghebruycken al de dieren,
 En dwinghen nae zijn vvil: dit vvas den eed'len Mensche,
 Dit Godt van alles gaf, nae sijnen vvil en vvensche.*

*Maer noch en vvas de saeck met eenen niet volcomen,
 Daer werde noch een hulp den Mensche toeghenomen,
 Die hem voort helpen cond' de vverelt te vermeerren,
 En oock in ander ding con' helpen hem gheneeren:
 Soo wierd den eersten Mensch de Vrouvve by ghegheven,
 Daer meed' hy als sich selfs moest tot den eynde leven.
 Dus hebben dese dan het houwlick aenghevanghen,
 En hebben soo begost de vverelt te verlanghen.
 Van dier tijt af altijt is t'houwlick seer vereeret,
 Men heeft al meer en meer de Volckeren vermeerret:
 Een man die had een vrouw, een vrouw liet haer ghenoeghen
 Als sy met eenen man haer mochte vvel ghevoeghen
 Dit vvas den rechten loop, dit vvas oock Gods voorwaerde
 Dat een Man met een Vrouw sich inden houwlick paerde.
 Dan dit heeft niet gheduert, want hoe t'ghetal en hoope
 Der menschen grooter wiert, hoe oock der sonden loope
 Al meer en meer nam toe. Dus heeft een Vrouw ten eynden
 Haer lichaem door misbruyck van velen laten scheynden:
 Den Man en conde hem oock met een Vrouw niet ghenoeghen,
 Hy ginck hem met vvelust by vele Vrouwen voeghen.*

*Ten lesten is soo verr' het misbruyck voortghecomen,
 Dat niemant tot sich selfs een vrouw en heeft ghenomen,
 Tot dat der Vorsten wet, en wijsheyd der Voorganghers
 Dit heeft met straf belet, en niet ghedoochde langhers.
 Dit selfd' heeft oock begeert den Coninck van Athenen,
 Dat noch de vrouw noch man soud' voortaan zijn gemeene
 Dit heeft Lycurgus meed', en Solon seer gedreven
 Dat niemant sich en mocht tot overspel begheven
 Dus hebben dan wel eer de wetten veel gedwongen
 Dat sy door vrees van straf haer self de zond' afdrongen:
 Maer wy die Christus heeft door sijn dier bloet herboren.
 En voor ons leven, selfs sijn leven heeft verloren,
 Zijn schuldich dit te doen, en ons van zond' t'onthouden,
 Soo vvy lidtmaten meed' van Christo blijven vvouden.
 Daerom soo moeten zijn die lieden seer ghepresen,
 Die t'houwelick aengaen in Gods des Heeren vrees.
 En soecken door dit vverck in alle deucht en eeren
 Naer het behagen Gods de vverelt te vermeerden,
 Om te verbreyden meed' het menschelick geslachte,
 Indachtich, datmen haer oock soo ter vverelt brachte,*

*En dencken, dat sy oock alsoo eerst zijn gheboren,
 En sonder t'welcke soudt de vverelt gaen verloren.
 Dit heeft men van begin tot noch toe onderhouden,
 Dits over al altijd ghepleecht in goeder trouwen.
 De Heydenen oock selfs en hebbent niet vergheten,
 Maer hebben haren volck door vvetten laten weten,
 Dat yder moeste sich tot desen staet begheven,
 Dat noch man nochte vrouw mocht buyten desen leven.
 Wy sien wat ons die van Lacedemon leeren,
 Om datse t'allen tijdt dit wilden zijn in eeren:
 Sy vwaren niet te vreen dat niemant dit misbruyckte,
 Maer dwonghen oock de mensch dat hy dit meed' ghebruyckte,
 Iae die niet had ghewilt hem hier toe oyt begheven,
 Werd' op een heylghen dach om den Altaer ghedreven,
 Met stooten en met slaen vviert hy oock seer ghequellet,
 Met stocken dickwils oock ter aerden neer ghevellet,
 Dit vvas daerom dat sy dus vvilden voorts verwecken
 De ander, om dit vverck te meerder aen te trecken.
 Daerom soo doet ghy wel dat ghy dit nu dit beginnet,
 En dat ghy goeder tijt, Svvaensvvijck u Hester minnet:*

*En dat ghy eene soeckt die u met eere en deuchde
 Int leven nu voortaan met hare hulp verheuchde,
 Om met u huysvrouw reyn dit leven t'overbrenghen,
 Het veelck ons allen dach de sorghen doet verlenghen,
 T'welck lijden ende druck end' alle swaricheden
 Door lanckheyt van den tijt brengt ende voeret mede,
 T'welck staet als eene Zee onstumich door de golven,
 Alsoo door sorghen oock onstadich en verbolghen.
 Aenveert dan uwe Bruyt, die u van Godt ghegheven,
 Die u tot s'levens hulp en troost is toegheschreven,
 Door schoonte, deucht, en trouw, en (die dit al vervaten)
 Door groote liefd' en min u is tot vrouw ghelaten:
 Die met haer schoont', haer trouw, en met haer zedich leven,
 Die met haer deucht, en vreucht, en goetheyt daer beneven
 All' ander vrouwen verr' en dochters overtreffet,
 En haer nochtans gheheel daer over niet verheffet,
 Aensiet haer aensicht eens, aensiet haer minlick wesen,
 Men cond' uyt al den hoop gheen schoonder uytghelesen?
 Als sy haer lippen root, en haren mont eens rueret,
 Tis lieflick t'eenegaer en vriendlick datmen spueret:*

*En als sy eens slaet op de sterren harer ooghen
 Verduystert sy de u: ick soude niet vermoghen
 Te spreken, hoe dat haer de leden zijn ghematicht,
 En hoe het gansche lijf de zedicheyt vervaticht:
 Sy gaet de Iaren verr' met hare deucht te boven,
 Dus hem den Bruydegom van haer vvel mach beloven.
 Och of men eenmael mocht haer lichaem open vouwen,
 Om t'binnenst' van haer hert te moghen eens aenschouwen,
 Men soude vinden daer een huysghesin vol deuchden,
 Men soude vinden daer een vvoonplaets med' der vreuchden.
 Al vvat dat dochtren gheeft, verfrayet en vercieret
 Dit alles is in haer; in haer dit al vvel tieret,
 En aller dinghen Const en vvete vvoont in haere,
 Gheen dochtren handen vverck en valt voor heur te swaere:
 Wat vvil ick rijckdom hier, en t'aertshe goet verhalen,
 Sy over treft met deucht en schoont' dit altemalen,
 En dit ist beste goet dat inden mensch mach vvesen,
 Waer toe sy is ghenoech van d'Ouders onderwesen,
 Die haer tot alles goets en aller eer inleyden,
 En haer tot alle deucht den wech bequaem bereyden.*

*Aenveert dan dese Bruyt ghy Svvaensvrijck naer betamen,
Ghy en behoeft u des te gheener tijt te schamen.*

*Ghy daerenteghen oock O Hester laet behaghen,
V desen vromen Man in all' uw's levens daghen,
Die u niet door gheval, niet by gheluck ghevonden,
Maer die u van Godt selfs ten deele is toegesonden:
Hoe dicwils ist gesien dat jonge Leydsche vrouwen,
Hem vvenschten tot haer man te mogen eens te trouwen,
Maer och eylaes sy zijn te samen al bedrooghen
Die op hem door de liefde' geslagen hebben d'ooghen:
Ghy vvaert de gheen alleen daer hy altijd nae stonde,
Ghy vvaert de gheen voorwaer die hem het hert doorwonde,
En hy is oock alsulck die u licht can behagen,
Die u, dan't Leydsche volck meer liefde' heeft toegedragen,
Hy overtredet oock met vvetschap sijn Iaren,
De zeden sietmen schier te saem in hem vergaren:
Sijn Ouders hadden eer de cloecke stadt van Leyden,
Heel onder haer bewint, on onder haer beleyden.
Maer hy heeft niet van doen door sijnes Vaders eere,
Gepresen zijn, die is door sich te prijsen.*

*Bemint malcander dan, soo sult ghy haestlijck vvesen
 Op eenes boomes struyck twee planten uytgelesen:
 Soo sult ten lesten zijn, die nu zitt gantsch verscheyden
 Een lichaem: dies oock sult een vrolijck leven leyden.
 De man moet hem altijt, nae s'vrouwen wille voegen,
 De vrouw moet met de smans begeert' haer oock genoeghen,
 Gelijck het Leyloof groen de mueren dicht aenclevet,
 De muere wederom het Veyl een steunsel gevet:
 Alsoo moet ghylien oock malcander vast aenhangen,
 En inder liefden reyn tot alle tijt omvangen.
 Men siet hoe dat den boom den een den and'ren eeret,
 Hoe d'een des anders vrucht in vrede seer vermeeret,
 Den Wijngaert slaet rondtom den Olmenboom sijn ermen,
 Des Olmens tacken oock rondtom den Wijngaert swermen,
 So dat den Olmenboom den Wijngaert gevet ruste,
 De Wijngaert vvederom betaelt den Olm met luste:
 So moetet ghy te gaer in vreed' oock t'samen comen,
 Dat d'eenicheyt u noyt door twist en vverd benomen.
 Laet verre van u zijn d'onvreed' en quaed' tweedrachtte,
 Maer vveest te samen vry van een sin en gedachte;*

*Soo sal den zeghen Gods u rijcklijck comen teghen,
 God sal uytstorten meed sijns handes milden reghen.
 Ghy sult in overvloet u Vaderlant bewoonen,
 Godt sal u uwe deucht in eeuwicheyt beloonen.
 Ghy sullet mercklijck sien Gods Zegen u aencleven,
 En zullet hebben vreed de dagen van u leven.
 Dus moet oock onder u malcanderen verdragen,
 En moetet t'allen tijt oneenicheyt verjagen,
 Want liefd' en eenicheyt die maeckt cleyn dingen groote,
 Maer tweedracht ende twist die brengt het al in noote.
 Godt ghev' dat ghy te saem door des Natuers gehengen,
 Van eenen goeder aert moecht kinderen voortbrengen,
 Die u oock inder deucht en t'leven seer ghelijcken,
 Dat in haer mede mach haer Oud'ren voorbeelt blijcken.
 Godt geve dat ghy voort door teelen end' aenhouwen,
 Daerom so bidde ick Godt, dat hy u lang laet leven,
 En u tot allen tijt vvil sijnen Zegen geven.*

FINIS.

Een Liedt ter eeren des Houvvelijcken staets, uyt den cxxviii. Psalm Davids.

Welsalich zijn te achten,
 Die God den Heer ontsien;
 En nae sijn wegghen trachten,
 En dwalen noyt van dien.

V handen sullen voeden
 Dijn huysghesin met vreucht,
 Sult wesen in voorspoeden,
 Ghezeghent en verheucht.

Dus sal aen alle zijden
 Als eenen vvijnstock groen,
 Dijn Huysvrouw dy verblijden,
 En groote vreucht aendoen.

Als planten van Olijven
 Sult sien wel ghemaniert,
 Dijn kindren met den vvijve
 V tafel om verciert.

Siet soo wort hy ghezeghent
 Die nae Gods wetten leeft,
 Sulck weldaet hem bejeghent,
 Die hem tot Godt begheeft.

Gods hant die sal u gheven
 VVt Syon menich goet:
En sult sien al u leven
 Ierusalems voorspoet.

Ghy sult uyt uwen zade
 Kints kind'ren mede sien,
 Iae vreed' en oock ghenade
 Aen Israel gheschien.

D. H.

Bruylof-Ghedicht.

*DAer is een soet ghewelt, dat noyt ons comt bestrijden,
 Of t'sal ons vvinen eerst, end' daer nae vveer verblijden,
 Een plaech die vvel ons schijnt te baren groote pijn,
 Doch is een groote gaef end' enckel Medecijn,
 Die teghen onsen danck ons vvel comt eerst bekruypen,
 En dickwils onverwacht int hert gaet henen sluypen,
 Doch als sy by ons is, soo lieflijck is end' soet,
 Dat sy ons op een nieu vvel dobbel leven doet,
 T'is eenen stouten gast, die naulijcx is ontfanghen,
 Of hy verjaecht sijn vveert, end' maect datvij verlanghen,
 Om buyten ons te zijn, end' in een huys te gaen,
 In't vvelck vvy onder t'recht eens anders moeten staen,
 Die noeyt ons en besoeckt of hy sal gaen logeren,
 Int beste van ons huys, en daer sijn const hanteren.
 Een gast die haest is heer, end' stelt het hert in dwanck
 De reden, end' t'venuft naer volgen sijnen ganck,
 Dees ist, dien t'volck al om den naem van liefde gheven,
 Maer mocht met grooter recht vvel heeten t'angstich leven:*

Want sy niet is soo haest ghecomen in het hert,
 Of sy brengt voot den dach een aengename smert,
 Een smert die niet en vvil haer yemant openbaren,
 End' hoe sy meerder schuylt, hoe s'haer sal meer verclaren.
 Een smert die eerst gheneest, als vermeerdert wort,
 End' dan eerst overgaet, als sy haer cracht uytstort.
 Ick hadde noyt ghedacht, dat hy elck een quam plagen,
 Dat hy naer gheen persoon, of staet en vvilde vraghen,
 Ten waer, ick had ghesien, dat ghy oock vvaert ghevelt,
 Heer Bruyd'gom, end' van haer met boeyen seer ghequelt.
 V mannelijck ghesicht, u ongeveysde reden,
 V staet'ge treffelijckheyt, u ongemaecte zeden.
 Schier hadden toegeseyt, dat u de soete cracht,
 Inden ghebonden staet soud' hebben noyt ghebracht.
 Doch t'is u groot gheluck, vvant d'oorsaeck van u minnen,
 Niet vvas een ydel dinck, gheen licht-verslaghen sinnen,
 Gheen rijckdoms giericheyt, noch hoop van grooten staet,
 Gheen vvellusts heeten brand, noch t'schaed'lijck vleyend' quaet:
 Maer dat u had gheraect vvas het liefallich vvesen,
 Van u vriendins ghesicht. een sieckt die vvas gheresen,

*Wt d'eerbaerheyt end' deuggt van die ghy meest bemint,
 Van vvien oock uwe liefd' een dobbel liefde vvint.
 Dit is den besten bant, noyt sal het vvel ghedijen,
 Als liefd' is coopmanschap, als al het angstich lijen,
 Al t'minnelijcke vyer naer veel te krijghen haeckt,
 En het ghewonde hert op t'hebben altijt vvaeckt,
 V sullen daerom oock haest volghen nieuwe vruchten,
 Van u optrechte min, eer vvech sal zijn het suchten,
 Oock vanden grijsen tijdt, vvant t'hert dat g'hebt ghetrouwt,
 Sal noyt verflouvvven, of in liefde vverden out,
 Gaet henen eensaem paer en blijdelijck slijt u daghen,
 Die een exempel zijt van vvare liefd' te draghen.
 Gaet henen met gheluck, nu het gheniet begint,
 Dat ghy langh' hebt ghesocht, en nu met vreuchden vint.*

V. R.

Bruyd-lof-Liedt.

*Van veel vvert beschreven dat aller Goden Godt,
 Amphitruonis schijn op Alcmenam versot,
 Hebbend' ghenomen aen, bevrucht haer met een soon,
 Die s'Vaders Godlickheydt door sijn aert bracht ten toon:
 Dees comt aen een tweewech, van d'een beginsel soet,
 Vol vreucht en lieflickheydt, tghesicht dwingt het ghemoet,
 Bynae dees vvech te treen, voor vvien sit die Gheneucht,
 Als een Godin verciert, vviens schoonheyts schijn verheucht,
 Wiens praet te gaen dees raet, achter vvien Nymphen staen,
 Wiens schoon schijnsel hem lockt, en van vers sulcx oock raen:
 Maer die dan tot haer comt voeren nae s'Fortuyns rat,
 Het vvelck ghestadich draeyt, draeyens nochtans noyt sat,
 Soo dees haer dan vvat gheeft dat oock volcht haren aert,
 Dees blijd' zijnd' loopen voort, d'een met Gulsicheyt paert,
 D'ander Giericheyts brant, of volcht Hoovaerdicheyt,
 Die haer met blijden schijn loven Gheluckicheyt.
 Maer als t'onstadich goet met haer heel is verteert,
 Dan moeten sy door dwanck volghen haer quaed' begheert,*

*En doen dat niet betaemt, rooven, dooden, ghewelt,
 Waer door ten laetsten haer voor dit doen de straf quelt,
 Die door lijden, en druck, haer vertvijfeltheyt sendt,
 Dees door het knaghen lanck int eeuwlich lijden endt.
 De ander is heel rou, en van vveynich betreen,
 Int begin sit Arbeyt, door t'sweet sijn nat haer cleen,
 Steenachtich haer begin, maer t'eynde vreuchde vvis,
 Ghelijck des anders eyndt het eewich lijden is:
 Een hooch en spitsen berch leyt in dit eerste pat,
 Den vvech verdrietich, nau, scherp, en boven glat,
 Op vvelck twee vrouwen staen Godlick schoon van lichaem,
 Maet ende Lijdsaemheyt is der Godinnen naem,
 Haer uytghestreckten handt geeft moedt die tot hen coomt,
 Vertrouvvende Cracht, dat vvellusticheyt toomt,
 Vercrijghen sy van dees, en verquicken haer gheest,
 En vvijsen dat sijn vvech de ongheneuchten meest.
 Voorts toonen haer een plaets, door vvelck vergheet haer smert,
 Beneden desen berch gheleghen niet seer vert,
 Met boomen dicht omset, onder vvien schuylt een kerck,
 Der Salicheyts woonste, en alder Deuchden perck.*

*Op d'een zijd' van de deur staet op een steen viercant,
 Kennis van alle dinck, een schael heeft in haer hant,
 Wt vvelck sy geeft een dranck, die hem van als maectt reyn,
 En soo stiert tot die plaets aller deuchden ghemeyn.
 Ghelijck een die is sieck den Medicijn eerst geeft,
 Een dranck die hem maectt quijt dat door die leden sweeft,
 En daer nae hem versterckt, soo tot ghesontheyt brenckt:
 Als soo kennis dees dranck tot suyveringhe schenckt,
 En dan soo stiert hen voort tot haer deucht susters bly,
 Dees hem tot salicheyt, die hem van druck maectt vry,
 Iae croont hem die met vreucht, die vreucht t'eeuwighe leven,
 Voor sijn arbeyt uyt liefd', dit loon vvert ghegheven,
 Hy beyd' dees end' doorsiend' kiest int eerst druck en pijn,
 Dan vreucht in het begin, daer nae druckich aenschijn.
 Alsoo die in dit licht, gheen licht comt inkijken,
 In dese vveechschael staet, vvant hem comt voorstrijcken,
 Die vvereltsche vvellust, met schijnheyligh ghesicht,
 Maer onder t'levens schijn een dootlick fenijn sticht,
 Den mensch lieflick lockt aen, en t'schijnt heel voor de vvint,
 Met alderley gheneucht s'menschen ooghen verblint,*

*Hem met ydelheyt spijst, met niet, soeckt yet te voeden,
 En om dat hy niet soud' vvat quaets hier door vermoeden,
 Versiert hem eenen Godt, en ghebiedt dies te hooren,
 In alles vvat hy vvil, of hy gaet verlooren:
 Dees cleyn Godekens droomt, versiert oock met vvaen cracht,
 Ghelijck hy ghesoghen heeft uyt die Godt belacht,
 En ghelijck is hy Heer, sulcken Wet vvil hy richten,
 Iae voecht hem nae den mensch, die hem nae dees moest stichten.
 Het houwelick verbiedt, toelaet het overspelen,
 Somtjits t'vasten ghebiedt, somtjits doet bevelen,
 Het drincken boven maet, het eten boven recht,
 Iae oock t'gheen hy verbiedt, om ghelt toelaet sijn knecht,
 Dit maect u voor hem vry, dit u van zond' ontslaet,
 Dit den vvereltschen mensch heel nae sijn sinnen gaet.
 Aen d'ander zijde staet die't al heeft gheschapen,
 Met lieflickheyt aenspreeckt, en soud' ons garen rapen,
 Wt deser zonden kuyl, sijn vyandt biedt ghenae,
 Liefde is sijn ghebodt, die nochtans t'vlesch aenstaet,
 Door vvclck vvy hem alleen gantschlick souden minnen,
 Dees liefd' ons vleesch dunckt svvaer, hier af keert de sinnen,*

*Hy als een Vader doet, tot haer sendt sijn booden,
 Met sijn ghenade groot, sy zijn boden dooden:
 Iae hy boven natuer treckt aen ons aller cleet,
 En voor ons lijdt de straf, die hy ons had bereet,
 Rechtvaerdich, om t'misdaet teghens hem bedreven,
 En die verloren schat heeft vvederghegheven:
 Maer dit den meesten hoop met voeten verstooten,
 En die't aennemen vverd' met pijn overgooten.
 Maer dees als Hercules door Godes Geest herbaert,
 Kieser int eynde vreucht, hoewel t'loopen beswaert,
 En op dat sy tot vrucht soude brenghen haer loop,
 Voecht elck een hulp hem by door deucht-eerbaerheysts cnoop,
 Niet als men siet ghemeyn door dulle liefdes vyer,
 Maer met der liefden Zaet dat door Godes bestier,
 Tusschen haer is ghezaeyt, op dat sy zijnd' een lijf,
 Teghens s'werelts aenvecht sy twee mochten staen stijf,
 En al die ongheneucht die in dees vvech comt aen,
 Door dit gheselschap soet mochten beter vveerstaen.
 En soo die vverelt loos ghelijck Spyngis bedroch,
 Beter mochten ontgaen, en van't bedrieghelick soch,*

*Mochten eeren haer smaeck, en smaken t'hemels broot,
 Dat ons d'eeuwighe vreucht geeft voor d'eeuwighe doot.
 Die eerste vverelt vvas een lichaem onbesneen,
 Met ghestadighen strijdt de elementen streen,
 Met malcander vermengt, die lucht vvas in de aert,
 Aerd' en vvater in een, t'water met vyer ghepaert,
 Die lucht vvas sonder lucht, en het vyer sonder brant,
 T'aertrijck oock gheen aerd', t'vvater men nerghens vant,
 Maer t'lach in eenen cloot, in eenen clomp verwert,
 Ghelijck men siet in melck, vvaer uyt ghescheyden wert,
 Caes, boter, vvey, te voor nerghens te vinden:
 Soo vvas t'water hier in, t'vyer, aerd', lucht vol vvinden,
 Waer uyt ons Schepper vvijs door sijn vvoort, ginck scheyden,
 Vyer, Aerde, Lucht, Water: t'Vyer de lucht omleyde,
 Het Water oock terstont die lucht heeft omvanghen,
 En t'Aertrijck ras omringt, met des vvaters ganghen,
 En heeft als een Veldtheer elcx sijn plaets ghegheven,
 Dat heet vvas by het heet, t'licht de lucht beneven,
 Dat coude by het coud', ende t'vochtich by t'nat:
 T'Ghevoghelt' aen de lucht, de Visschen t'Meyr besat,*

*Het aertrijck met Dieren, met cruyden groot van macht,
 Hier over stelt een Heer, het menschelick gheslacht,
 Neemt van d'aerde een cluyt, dit vvert een mensch hy spreekt,
 Den mensch sijn vverck aensiet, siet dat hem vvat ontbreekt,
 Met den slaeps bant hem bindt, en uyt sijn aerdich vleysch,
 Schept hem een vvederpaer, nae der natueren eysch,
 Sijn Schepper hem spreekt aen, Adam dit zy u vvijs,
 Dees sult ghy hebben lief, vvant t'is u eyghen lijf:
 Ende ghy, sult met hem leven in reynicheyt,
 Als man en vvijs behoort, en soo u Zaet verspreyt,
 Alle oncuyscheyt vliedt het Zaet aller ondeucht,
 Maer met reyne liefde u met malcander veucht,
 En met reed'lick verstant uwes vleesch lusten toomt,
 Zijnde oock reyn als hy, van vvien ghy beyden coomt.
 Maer als t'menschelick gheslacht door dees' twee vvas vermeert,
 Heeft het oncuyschlick vleesch Gods, redens, vvet verheert,
 Waer door Godt zijnde vergramt, al dat leefde vernielt,
 Maer Noe met sijn Zaet in de Arcke behielt:
 Om dit hy Sodoma ende Gomorra sloech,
 Om dees Troyen vermaert het dootlick oorlogh droech:*

*Hy toeft vvel een tijt lanck, maer dan comt hy ghewis,
En gheeft voor cleyne vreucht die in d'oncuyscheyt is,
In t'leven groote straf, daer nae d'eeuwighe doot.*

*Ghy dan merckende aen dat Godt dees twee gheboot,
Hebt u nae sijn ghebodt, en nae sijn vvil ghevoecht,
En met dees maecht u lijf, u lief alleen ghenoecht.*

*Zijt dan Bruydgom verblijdt, dat tot uw's levens lust,
Ghy uyt dees vvilde Zee, sonder te sparen rust,
Als een goet Visscher hebt haer int net ghecreghen,
Niet teghen haren danck, gelijk de visschen pleghen,
Maer met haer eyghen vvil: vvilt u dan verblijden,
Want nu verkeert in soet al u sware lijden,
Dat ghy somtijts om haer int hert hebt gheleden,
Doen noch u sinnen beyd' in liefde tsamen streden,
Wanneer sy u met pijn, om te sien uwen gront,
Nochtans teghen haer sin in liefde vvederstont,
Maer als sy liefd' oprecht in u hert sach bloeyen,
Begon uyt uw's liefs vyer, liefs vyer in haer te groeyen:
Hoewel dit nijders speet, die dees vreucht benijden,
En u ginghen met haet, en nijdicheynt bestrijden,*

*Op dat u liefd' noch teer, mochten ter neer smijten,
 Of door nijdich opstel mochten liefd' doen slijten.
 Maer als ghelieven twee minnen door liefd' oprecht,
 En can dees vasten bandt breken gheenich ghevecht,
 Pyramus Thisbe mint, d'ouders verbient spreken,
 In haer door desen haet, liefd' meer is ontsteken,
 Het blijktt, niet dan de doot en conde haer scheyden,
 Doen sy haer nijdich hert met tranen beschreyden.
 Verblijdt u met u lief in vvien de deucht is heer,
 In vvijsheyt, en Gods vrees, schijnt boven ander veer:
 Was in haer hant een speer, een helm op haer hoofd,
 In d'ander hant een schilt, een Draeck van cracht berooft,
 Onder haer voeten hielt, sy vvaer vvijsheys Godinn',
 Hadd' sy den Pau Iuno, Venus soo sy den min:
 Want dees Godinnen drie hebben uyt u lief mensch,
 Gheschapen een Godinn' nae uwer herten vvensch.
 Ghy oock, ô Bruyt, verheucht, dat ghy onder ons al,
 Ghecreghen hebt u lust, u rust op t'aertsche dal,
 Die door sijn meed'lijden cleyn maken sal u druck,
 Met u sal verblijden, vermeederen u gheluck.*

*Siet nu is den tijt, nu is het uyr nae by,
 Daer al ons hoop nae staet, ons die liefd' maeckt onvry,
 Maer u van qualen vry, vvant ghy crijcht dat ghy socht,
 En nu u deuchtsaem hert' met u lief vvert vercnocht.
 Gheluckich zijt voorwaer, vvant niet de liefde blint,
 Sijn hert ontsteken heeft, maer reyne liefde bint,
 V twee zielen te gaer, vvaer uyt moet rijsen vre,
 Die alle dinck vermeert, dat vercleynt de onvre,
 Het vvelck is als een zaet daer all' ondeucht uyt spruyt,
 En dit van lieven twee voorgaende liefde uyt shuyt,
 En tot oncuyscheyt dwingt, u lief dit vvel voorsach,
 Hy dan om sulcx te vlien maeckt met u een verdrach,
 Op dat hy sijn vleesch lust met mate soude dwinghen,
 Want gheen op aerden leeft liefd' comt hem omringhen,
 Hoe vvijs, hoe cloecken geest, liefd' can hem verwinnen,
 Iae oock die Goden al liefd' berooft van sinnen,
 Nu Iovem in een Swaen, nu in een Stier verneert,
 Nu in droppels van gout, nu in een maecht verkeert,
 Iae der liefden Godinn' liefd' haer eyghen hert quelt,
 Hoe soud' dan eenich mensch vveerstaen liefdes ghewelt.*

*Hy dan met liefd' bevaen, soeckt voor sijn lief een maecht,
 Die hem niet door't aertsch goet, maer door die deucht behaecht,
 Sy oock niet op t'goet-quaet, maer op deuchd'lick hert let,
 Daer nochtans t'vollick al haer hert en sin op set:
 Niet dat ick dit veracht, maer datmen dit als Godt,
 Vertrouwen soud' alleen, dit men te recht bespot,
 Sonder dit en mach dencken sy niet gheschien,
 Maer soeckt eerst t'rijcke Gods, t'ander sal tot u vlien.
 Aensiet t'ghevogelt' eens met pluymen schoon verciert,
 Sonder haer doen toe Godt haer voedtsel toe stiert,
 Die bloemen cruyd', en gras can hy onderhouwen,
 Hoe veel te meer een mensch vvil hy op hem bouwen.
 Maer in dees laetsten tijdt het heel anders toe gaet,
 Want om dit goet alleen trachtmen nae desen staet,
 Met vvclck men ondeucht deckt, maer als het rat eens draeyt,
 Draeyt die ghebreken voort, en eeuwich onvre zaeyt:
 Hier door d'ouders hertseer, druck, en lijden, plaecht,
 En haer eeuwich onvre sonder ophouden knaecht.
 Maer dees niet om t'gelts schat, maer om haer deuchden rijck,
 Voeghen tot desen staet, vvant ghelijck mint ghelijck.*

*Nu dan nu is den tijt, ghy merckt aen t'Bruydgoms ooch,
 En uyt t'lieflick ghesicht dat uyt Bruyts oogskens vlooch,
 Ghy die bewaert de Bruyt dat ghy het maeckt te lanck,
 Inwendich op u kijft dat ghy haer valt te stranck,
 Liefd' uyt haer ooghen vyert, liefd' den Bruydegom port,
 Dat hy sijn hulp aenspreect, maeckt my dit lijden cort.
 Sy denckend' op liefs brandt die sy voelen int hert,
 Dat het is grooten pijn sijn lief te sien van vert:
 Nochtans ghebruycken niet als t'mach met recht geschien,
 T'is Tantalo een pijn spijs en dranck te sien vlien,
 Die beyde hem over t'hoofd iae vviesschen aen de mont,
 Sy dan met neersticheyt denckend' op haer liefs vvondt,
 Met een lieflick bedroch, teghen en met haer vvil,
 Ontschaken haer de Bruyt, d'een hout verbaestheyt stil,
 D'ander verbaestheyt sterckt, d'een die roovers omvalt,
 Maer het is te vergeefs te vveerstaen liefs ghewalt.
 Een yegelick is in roer, een yegelick doet sijn best,
 Maer liefd' een yegelick raedt dat sy swijgen int lest,
 Iae desen langhen strijdt is teghen haer natuer,
 Verachten in haer hert haer eyghen vverck stuer;*

*Een yegelick bedeckt vvenscht, soo oock met haer herts lief,
In desen selven schijn te smaken liefs gherief.*

*Nu daer van uwe vrees die riemen breeckt stucken,
En beschaemtheyts ancker met macht vvilt oprucken,
De seylen van u hert vvilt t'saem neder strijcken,
De schepen uw's lichaems laet in een haven vvijcken,
Gebruyckt daer uwen aert die lief in u ontsteeckt,
Met t'vyer dat liefd' u geeft, liefdes outaer aensteeckt
Neemt gheen langher uytstel, volcht nu u liefde heet,
Malcander nu omhelst tot dat uytbreeckt het sweet,
Van u vermoeyde leen (het dencken is my lust)
Door liefd' in u liefs arm u met malcander rust.*

*Nu dan, ghy zijt ghepaert, u schip leyt aen de vval,
Maer ons der clappers storm keert uyt der liefden stal,
En inder liefden Zee die genoeg is in roeren,
Comen door praets onweer een grooter storm voeren,
Denckende met al haer macht soo te smijten ons schip,
Dat het op een zandplaet, of berst teghen een clip.
Zijn dan t'samen te vreen, u liefd' groeyt meer en meer,
Op dat des clappers praet u liefd' niet vverpt ter neer,*

*En dat met vreucht begint, met vreuchden veel voleyndt,
 Hier toe wensch ick gheluck, Godt u sijn zeghen sendt:
 Op dat vruchtbaer mach zijn dat vruchtbaer vvert ghehoopt,
 Wanneer haer reys volbracht de Son dit deel doorloopt,
 O gheluckighen tijdt, ick hoop ghy sult dan sien,
 Het houwelicx pant soet u sijn handekens bien,
 Den vader ofte u in alles heel ghelijck,
 Met vvien Godt t'eeuwich goet, u gheeft sijn eeuwich rijck.*

Een Iaer-dicht.

*Der Sonnen sterCken CraCht CraChtIch t'zaet Doet groeIen,
 Soo sal der LENTEN macht u VISCHERS zaet doen bloeyen.*

In vveelde siet toe.